

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جوشکاری قوسی زیر پودری

" Submerged Arc welding "

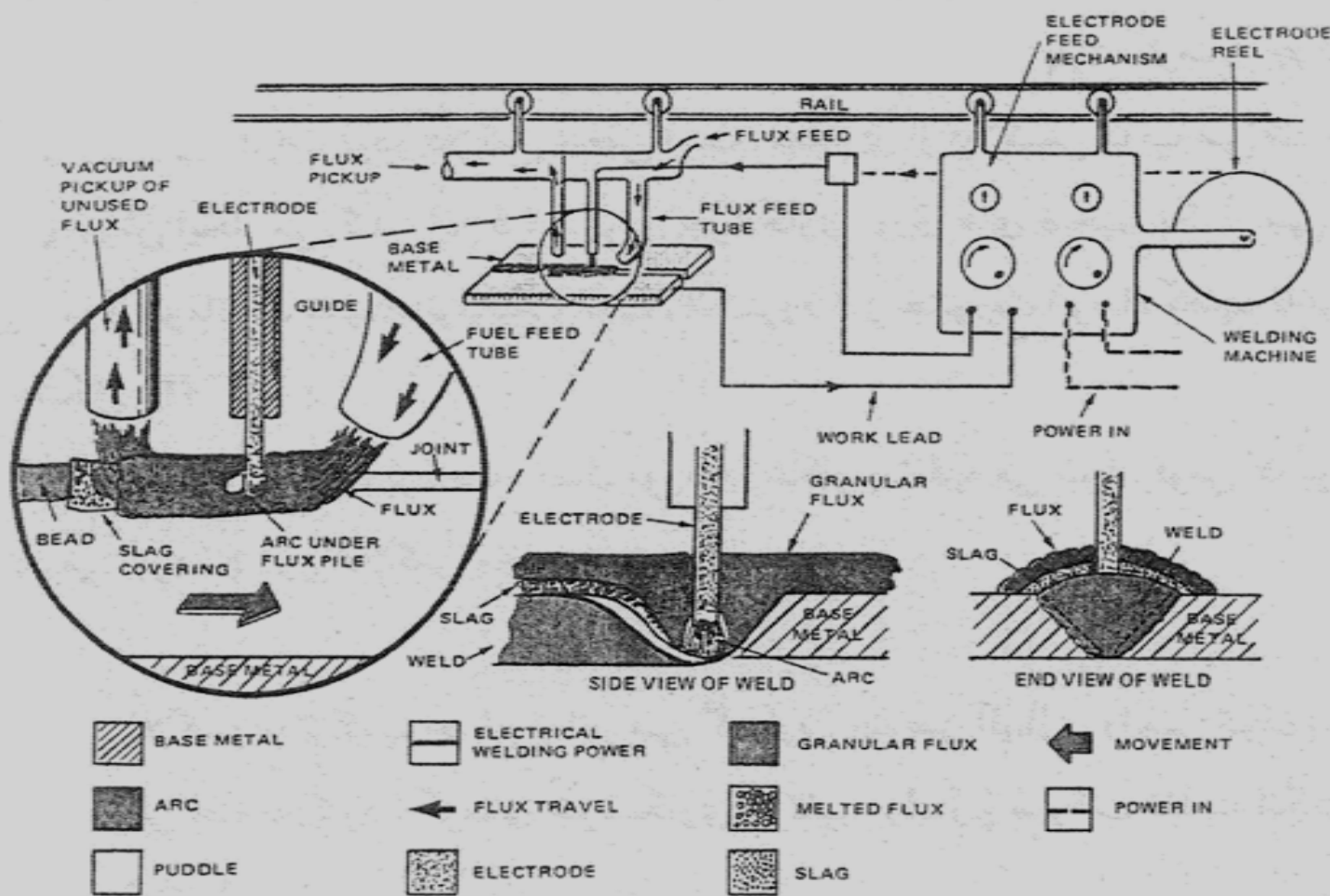
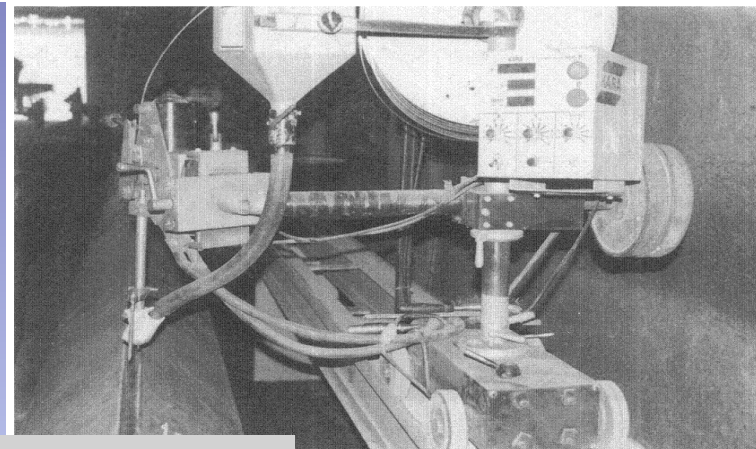
- در روش جوشکاری قوس زیر پودری، قوس ایجاد شده بین الکتروود و فلز پایه گرمای جوشکاری را تأمین می کند. الکتروود معمولاً از فولاد نرم (mild steel) و بشکل سیم جوش لخت بطور مکانیکی و اتوماتیک، از یک سیم پیچی پیوسته (کلاف یا قرقره) به ناحیه جوش تغذیه میشود (شکل 1-30).
- قوس و ناحیه جوشکاری همواره با پوششی از پودر، محاصره شده و همچنین با لایه ای از پودر ذوب نشده (بصورت دانه ای) محافظت می گردد. پودر جوشکاری بوسیله ثقل، جدای از سیم جوش یا بلافاصله جلوی سیم جوش یا هم مرکز با سیم جوش تغذیه شده و قوس در زیر ذرات پودر مخفی می گردد. همانطور که جوشکاری ادامه می یابد، مقداری از پودر ذوب شده و یک سر باره محافظ روی جوش ایجاد می نماید (شکل 1-31).

شکل (1-30): تجهیزات جوشکاری زیر پودری

شکل (1-31): جوشکاری قوس زیر پودری SAW

ELECTRODE GUIDE
AND CONTACT TUBE

TRAVEL DIRECTION

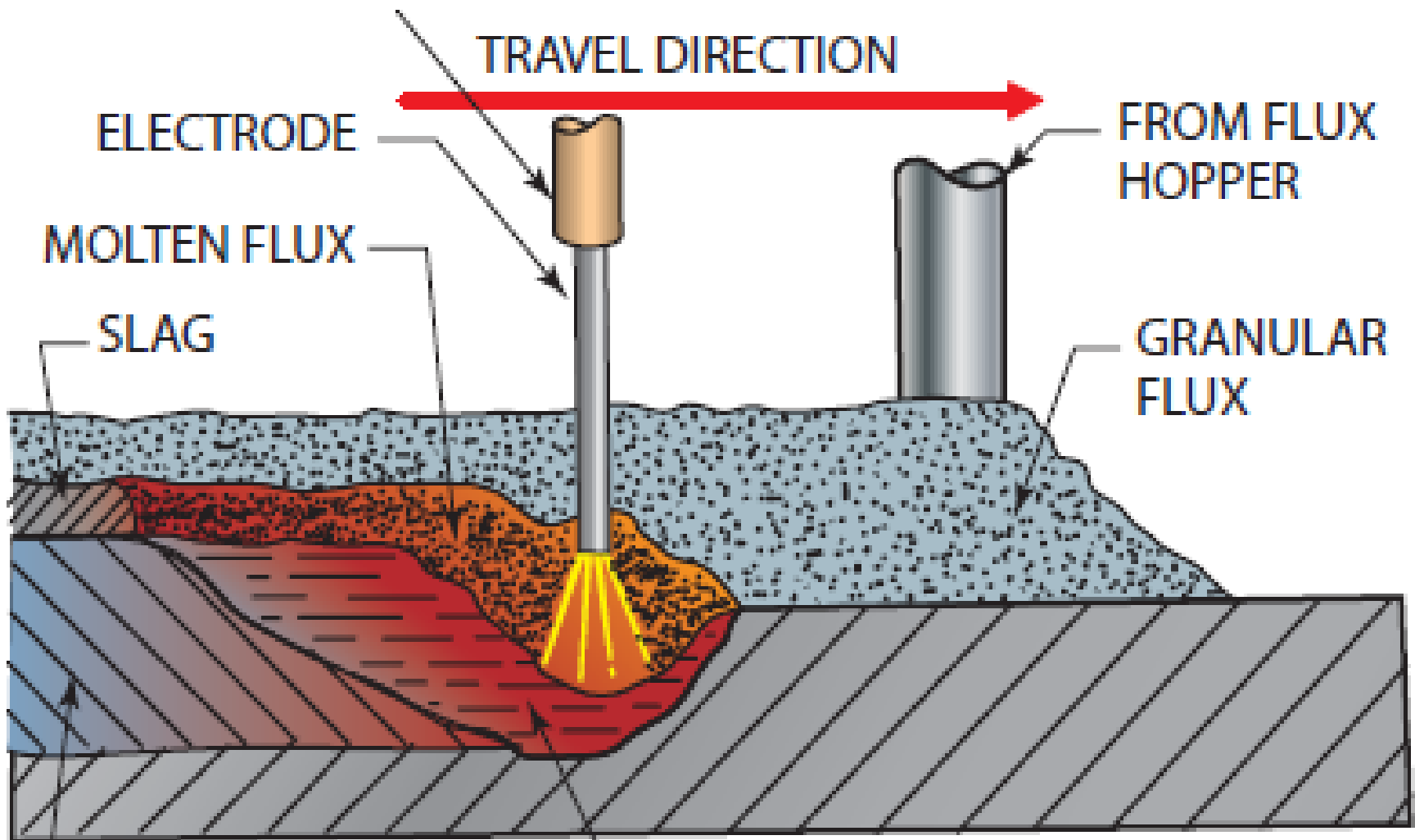
ELECTRODE

FROM FLUX
HOPPER

MOLTEN FLUX

GRANULAR
FLUX

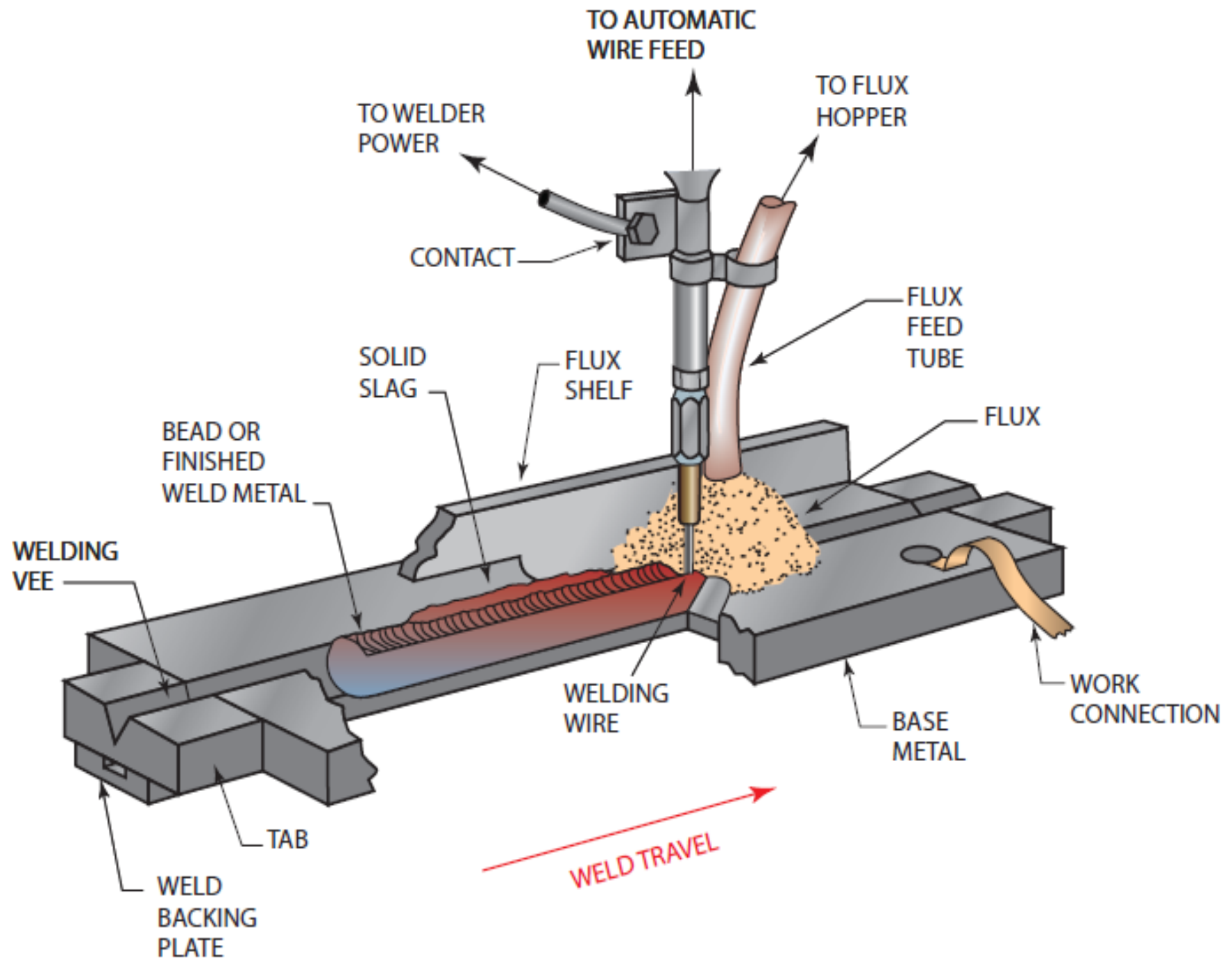
SLAG

SOLIDIFIED
WELD METAL

MOLTEN WELD METAL

خصوصیات عمده فرآیند جوشکاری قوسی

- میزان رسوب گذاری و سرعت جوشکاری بالا است.
- بصورت اتوماتیک و نیمه اتوماتیک قابل استفاده است.
- تشعشعات قوس جوشکاری به چشم آسیب نمی رساند.
- براحتی می توان نوع پودر جوشکاری و سیم جوش را تغییر داد.
- در همه وضعیتها قابل استفاده نیست.
- برای ضخامتهای بالا بسیار عالی است.
- شدت جریان بالا ، عمق نفوذ بیشتر و نیاز به آماده سازی لبه کمتر است.
- حساسیت به باد و وابستگی آن به مهارت جوشکار کمتر است.
- تجهیزات جوشکاری گرانتر، پیچیده تر و غیر قابل حمل است.

انواع پودرهای جوشکاری قوسی زیرپودری

- انواع معمول پودرهای جوشکاری زیرپودری برحسب روش ساخت آنها عبارتند از:
- پودرهای نوبی ، پودرهای چسبی و پودرهای مخلوط مکانیکی . هر نوع پودر دارای خصوصیتی است که برخواص مکانیکی و شیمیائی فلز جوش ، اجرای جوشکاری و انتقال تغییرات محیطی اثر می گذارند

- **پودرهای ذوبی** مخلوطهایی از اکسیژن فلز سیلیس با مقدار کمی از نمک HALIDE میباشند که بطور کامل ذوب شده و تشکیل یک شیشه سیلیکاتی فلزی داده اند. محصول کوره پس از سرد شدن خرد شده و بصورت ذرات باندازه مناسب برای جوشکاری درمی آید. پودرهای ذوبی به دودسته عمومی و فرعی تقسیم می گردد:

دسته 1- سیلیکاتهای فلزات قلیائی خاکی

دسته 2- سیلیکاتهایی که در آن منگنز جایگزین تمام یا قسمتی از فلزات قلیائی خاکی شده است .

- **پودرهای چسبی** شامل مخلوطهای کامل اکسیدهایی با تقسیمات ریز فلزات قلیائی خاکی، منگنز، آلومینیوم، سیلیسیوم، تیتانیوم زیرکونیوم می باشند. این مخلوطها دارای عوامل آرام کننده یا اکسیژن گیر نظیر سیلیکومنگنز، فرو منگنز، فرو سیلیسیم یا آلیاژهای مشابه و مقادیر کمی از نمکهای هالوژنه هستند. همچنین ممکن است دارای عناصر آلیاژی چه بصورت عناصر فلزی یا به صورت فرو آلیاژها باشند. این مواد با چسب مناسبی بیکدیگر چسبانده شده و طوری عمل آورده شده اند که تشکیل دانه های سختی داده اند و عوامل متشکله بطور یکنواخت در آنها توزیع گردیده اند.

- **پودرهای مخلوط شده مکانیکی** ممکن است مخلوطهای مکانیکی چندین پودر ذوبی و چسبی با نسبتهای متغییر، یا مخلوطهای مکانیکی مواد معدنی با تقسیمات ریز و اکسیژن گیرهای فلزی در نسبتهای لازم باشند.

طبقه بندی و شناسایی سیم جوش در جوشکاری زیرپووری

- در طبقه بندی A.W.S. هر سیم جوش با یک حرف E که مقابل آن چند حرف و یا چند کد بشکل E x x x x مشخص می گردد.
- کد اول از سمت چپ نمایانگر مقدار درصد منگنز در سیم جوش می باشد، و در سه حالت بیان می گردد:
- حرف L برای منگنز کم (تا حداکثر 0.60%)
- حرف M برای منگنز متوسط (تا حداکثر 1.25%)
- حرف H برای منگنز زیاد (تا حداکثر 2.25%)
- کد دوم از سمت چپ یک عدد یک یا دورقمی است که معرف درصد آسمی کربن در سیم جوش بر حسب صدم درصد می باشد.
- کد سوم از سمت چپ، نمایانگر این است که سیم جوش را با چه عنصری اکسیژن زدائی کرده اند. بعنوان مثال حرف k معرف آنستکه سیم جوش از جنس فولاد کشته با سیلیکون می باشد.
- آخرین کد از سمت چپ، نمایانگر نوع آلیاژهای موجود در سیم جوش می باشد. بعنوان مثال حرف N معرف مناسب بودن سیم جوش برای کاربردهای هسته ای است.

طبقه بندی و شناسایی پودرهای جوشکاری

- برای طبقه بندی پودرها نیز از یک حرف F که مقابل آن سه کد به شکل $F \times \times \times$ قرار میگیرد، استفاده می شود.
- کد اول از سمت چپ رقمی مانند 6، 7، 8، 9، و یا 10 میباشد که معرف حداقل مقاومت کششی جوش حاصل از پودر بر حسب 10000 پوند بر اینچ مربع است. (مثلاً " عدد 6 یعنی حداقل مقاومت کششی جوش حاصل 60000 پوند بر اینچ مربع یا معادل 4200 کیلوگرم بر سانتیمتر مربع)
- کد دوم از سمت چپ حرف A یا P می باشد، که معرف رفتار گرمایشی محل جوشکاری شده است. حرف A یعنی پس از جوشکاری نیازی به گرمایش نیست و جوش دارای خواص استاندارد می باشد. حرف P یعنی پس از جوشکاری به گرمایش نیاز می باشد تا جوش به خواص مطلوب استاندارد برسد.

- کد آخر از سمت چپ ، حرف Z یا یک رقمی مانند 0،2،4،5،6،8 و یا 10 است که معرف درجه حرارت آزمایش برای بدست آوردن حداقل مقاومت ضربه ای 20 فوت-پوند یا 27 ژول می باشد.
- حرف Z یعنی بدون خواسته های ضربه ای (دردهای بالا مقاومت ضربه ای اهمیتی ندارد).
- کد 0 یعنی در دمای صفر درجه فارنهایت یا 18- درجه سانتیگراد
- کد 2 یعنی در دمای 20- درجه فارنهایت یا 29- درجه سانتیگراد
- کد 4 یعنی در دمای 40- درجه فارنهایت یا 40- درجه سانتیگراد
- کد 5 یعنی در دمای 50- درجه فارنهایت یا 46- درجه سانتیگراد
- کد 6 یعنی در دمای 60- درجه فارنهایت یا 51- درجه سانتیگراد
- کد 8 یعنی در دمای 80- درجه فارنهایت یا 62- درجه سانتیگراد
- کد 10 یعنی در دمای 100- درجه فارنهایت یا 73- درجه سانتیگراد

مبنای انتخاب سیم جوش

- افزایش در صد منگنز، کربن و سیلیسیم در سیم جوش سبب افزایش عنصر مشابه در فلز جوش می گردد.
- افزایش در صد منگنز و کربن در سیم جوش ، مقاومت تسلیم و نهائی فلز جوش را افزایش می دهد. سیلیسیم اثر کمتری دارد.
- عناصر ناخواسته نظیر مس، نیکل و کرم ممکن است مقاومت کششی فلز جوش را به مقدار قابل ملاحظه ای افزایش و قابلیت نرمی فلز جوش را کم نماید.
- سیم جوشهای دارای منگنز زیاد نظیر EH14 بخصوص وقتی با پودرهای ذوبی دسته یک بکار برده شوند، سلامت فلز جوش را با کاهش تمایل به ترک خوردگی و تخلخل ترقی می دهند.
- سیم جوشهای دارای مقادیر زیاد سیلیسیم نظیر EL8K ، EM12K ، EM15K سیالیت ذوب و قابلیت فلز جوش را افزایش می دهد.
- عناصر نا خواسته نظیر مس، فسفر و وانادیم ممکن است حساسیت رسوب جوش را به شکنندگی ناشی از تشعشع (کاهش مقاومت ضربه ای) و مقاوم کردن ناشی از تشعشع (افزایش مقاومت تسلیم) به مقدار قابل توجه ای افزایش دهد.

مبنای انتخاب پودر جوشکاری

عامل موثر در این انتخاب عبارتند از:

- کنترل ترکیب شیمیائی فلز جوش
- کنترل چقرمگی شیارى فلز جوش
- توانائی جوشکاری فلزات نازک در سرعتهای زیاد
- توانائی تحمل شدت جریانهای سنگین در اتصالات ضخیم با یک پاس
- توانائی جوشکاری اتصالات دارای پوسته نوردی یا زنگ زده
- توانائی جوشکاری اتصالات با آماده سازی ضعیف
- کنترل گرده و نفوذ
- قابلیت جوشکاری با جریان مستقیم یا جریان متناوب در ولتاژهای مدار باز
- کنترل سلامت جوش و عاری بودن از ترک
- 10. سهولت کندن سرباره جوش

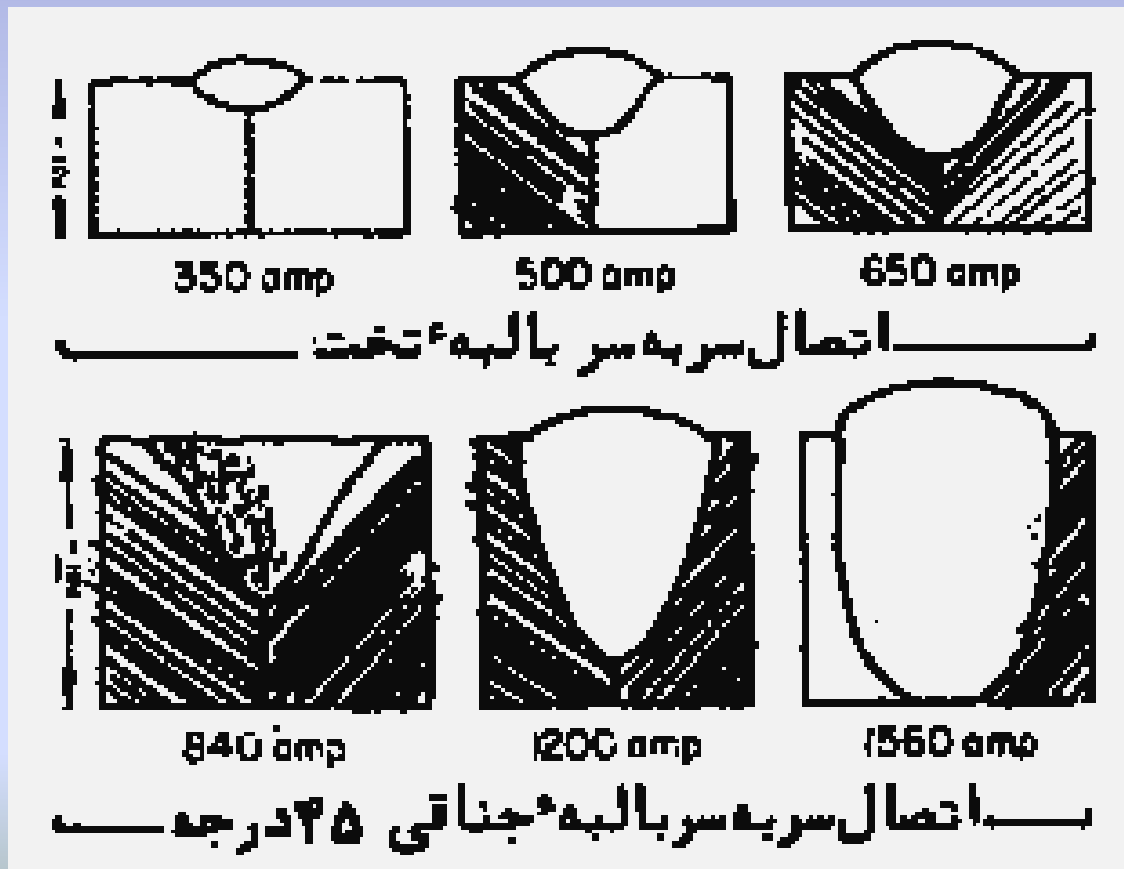

عوامل موثر بر کیفیت جوش زیرپواری

- (1) شدت جریان
- (2) ولتاژ جوشکاری
- (3) سرعت پیشروی
- (4) قطر الکترود
- (5) عمق لایه فلاکس یا پودر

(1) شدت جریان

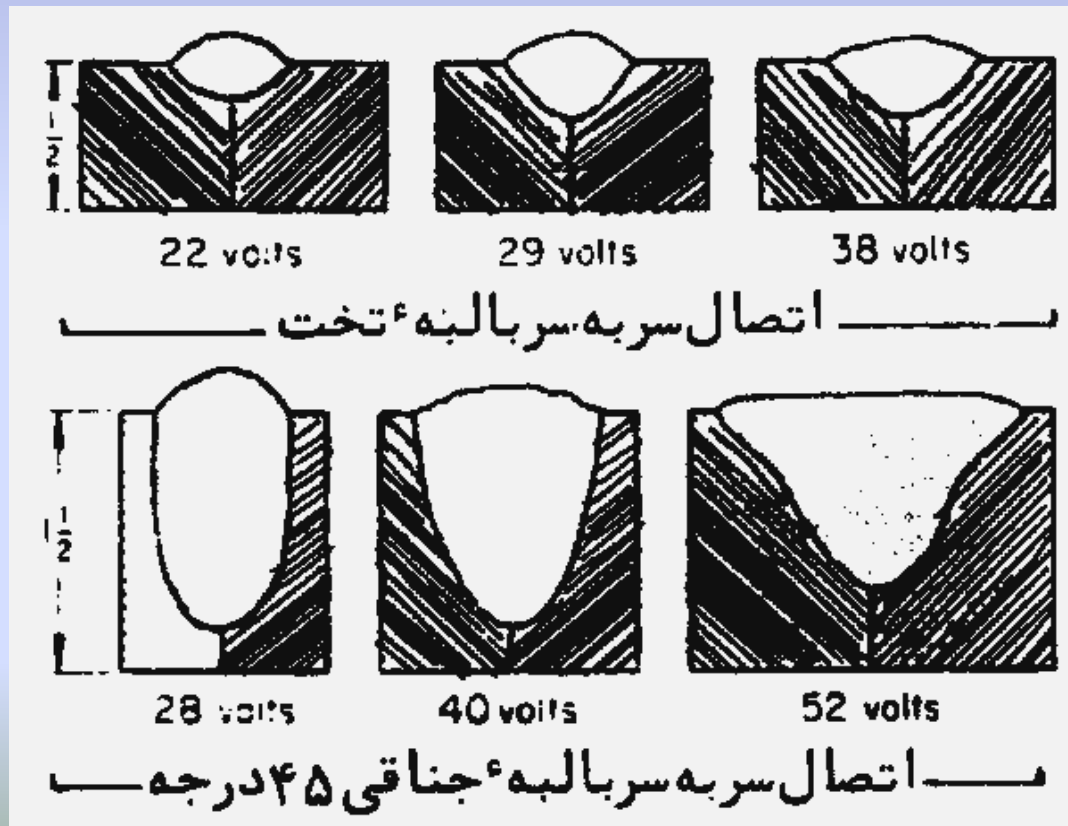
افزایش شدت جریان رابطه مستقیم با عمق نفوذ جوش دارد، هرچه شدت جریان کم باشد، جوش کم عمق و کم نفوذ ایجاد می شود (شکل 1-32). در جریان یکنواخت با الکتروود منفی، عمق نفوذ بیشتر از حالت الکتروود مثبت است.

شکل (1-32): اثر شدت جریان بر روی عمق نفوذ

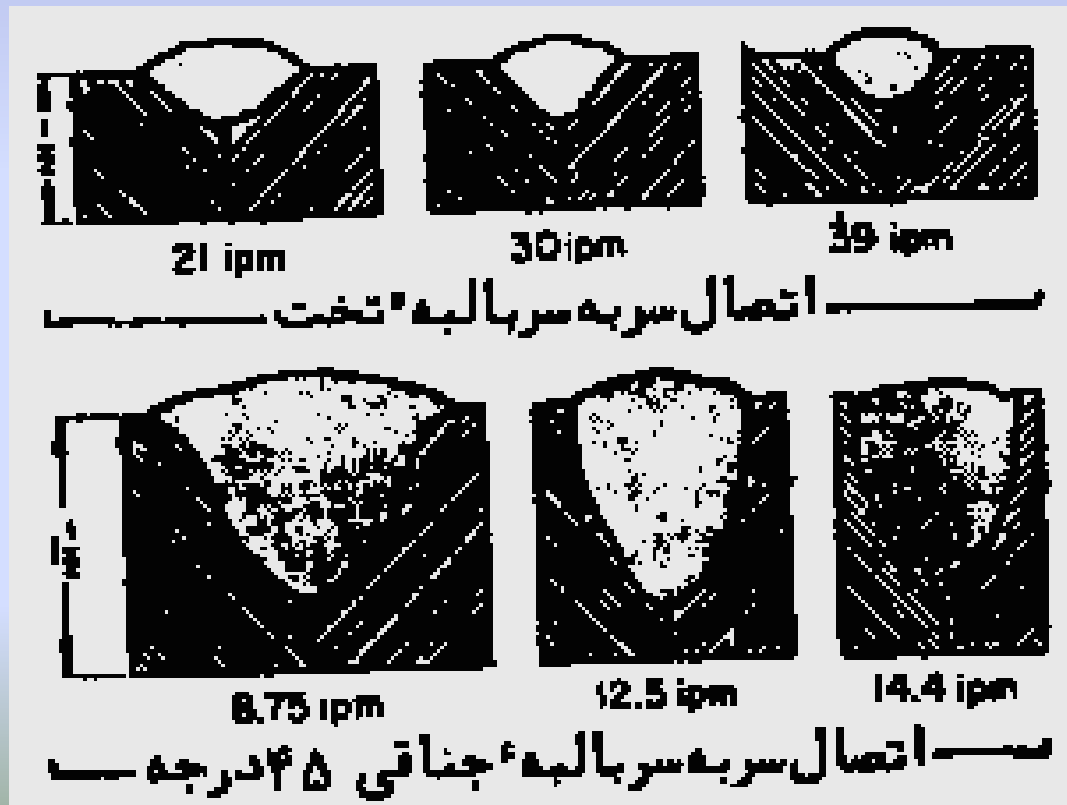
(2) ولتاژ جوشکاری

• با افزایش ولتاژ، پهناي گرده یا باند جوش وسیعتر و پخ تر و همچنین مصرف پودر جوش بیشتر می شود (شکل 33-1). ولتاژ زیاد که در نتیجه طول قوس بلند است باعث شکسته شدن قوس در زیر سرباره شده و منجر به تماس هوا با مذاب و افزایش میزان ناخالصی های اکسیژن و نیتروژن (ازت) و حتی خلل و فرج در جوش می شود.

3) سرعت پیشروی

• با افزایش سرعت پیشروی، زمان تولید واحد معین گرده جوش کاهش میابد. سرعت خیلی زیاد عمل خیس کردن (آغشتگی) "Wetting action" را تقلیل داده و احتمال ایجاد بریدگی کناره جوش، احتمال وزش قوس، خلل و فرج و شکل ناموزون گرده جوش را افزایش می دهد. سرعت کم علاوه بر بوجود آوردن حوضچه جوش حجیم و گاهی جاری شدن مذاب جوش به اطراف، سبب تولید جرقه و یا محبوس شدن ذرات سرباره در جوش نیز می گردد. (شکل 34-1).

- (4) قطر الکتروود – کاهش قطر الکتروود موجب بالا رفتن چگالی جریان و فشار پلاسما جت و بالاخره افزایش عمق نفوذ و باریک شدن باند جوش می شود.

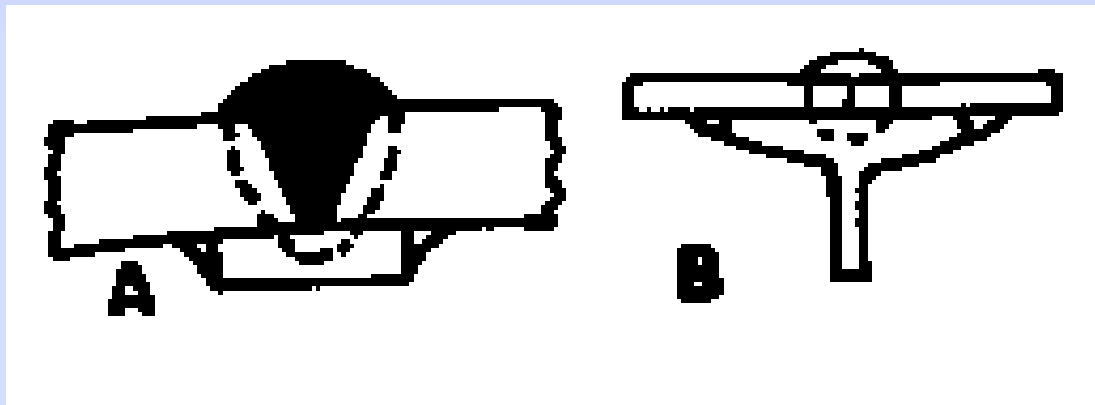
- (5) عمق لایه فلاکس یا پودر – اگر عمق لایه فلاکس کم باشد، قوس لایه سرباره مذاب را شکسته و بدون پوشش در مقابل هوا قرار می گیرد. اگر لایه پودر خیلی عمیق باشد، گازهای حاصل از واکنش سرباره و فلز نمیتواند براحتی منطقه جوش را ترک کرده و در نتیجه ایجاد معایبی در جوش می کند

نکات فنی و تکنیکی در جوشکاری زیر پودری

- در جوشکاری زیر پودری بعلا شدت جریان بالا و عمق نفوذ زیاد، لزوم پخ سازی برای ورقهای با ضخامت کمتر از 8 میلیمتر با جوش یکطرفه و کمتر از 16 میلیمتر با جوش دو طرفه منتفی می گردد. ورقهای ضخیمتر تا ضخامت های 600 میلیمتر مستلزم پخ سازی جناقی و لاله ای یکطرفه و دو طرفه می باشند.
- در این فرآیند حوضچه جوش حجیم و فلز مذاب روان است. در بعضی موارد که عمق نفوذ کامل لازم است برای جلوگیری از جریان یافتن فلز جوش مذاب به پشت درز جوش باید از جوش پشتی " Weld Backing " استفاده کرد. پشتی ها به صورتهای متفاوتی بکار می روند که در اسلاید بعدی به مهمترین آنها اشاره می شود

تسمه پشتی " Backing strip "

- تسمه پشتی " Backing strip " - ورقه باریکی که از نظر جنس و ترکیب شیمیایی با جنس قطعه کار مطابقت داشته و در پشت مسیر اتصال قرار می گیرد (شکل 1-35).

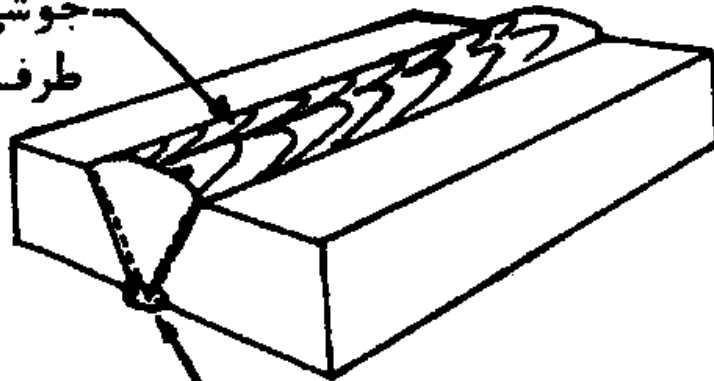

شکل (1-35): نوار تسمه ای پشتی

جوش پشتی " Backing weld "

- جوش پشتی " Backing weld " – در این حالت ابتدا در پشت مسیر اتصال یک ردیف جوش مطابق شکل (36-1) اجرا و سپس عملیات جوش اصلی بر روی طرف دیگر کار انجام می شود.

جوشی که بعد از جوشکاری طرف دیگر انجام می شود

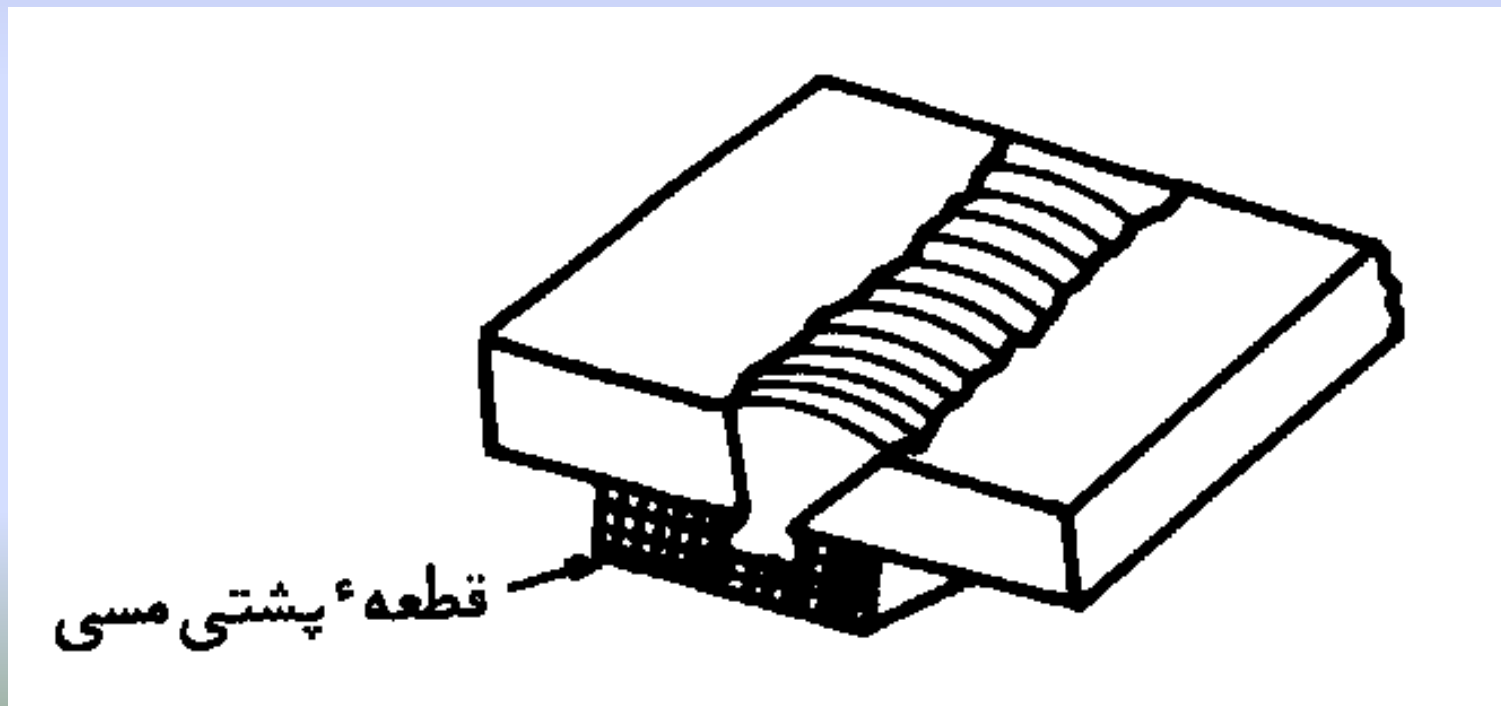

جوش پشتی

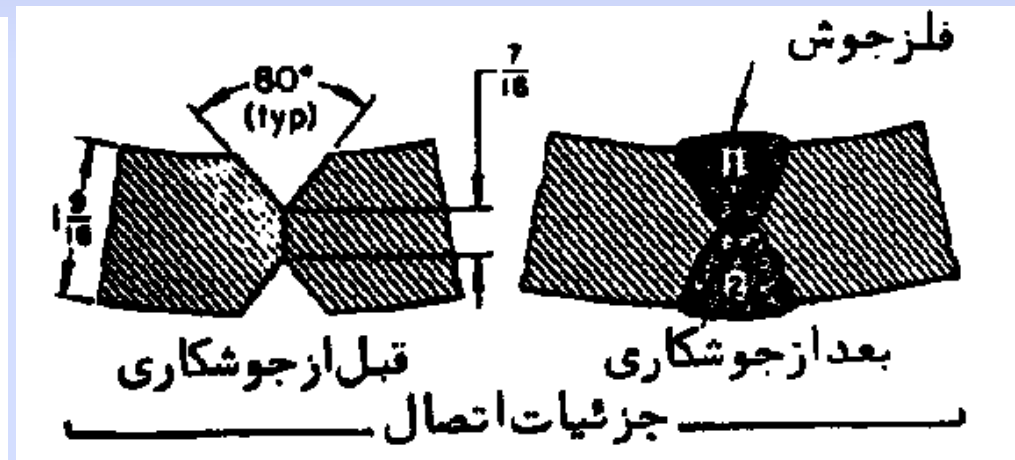
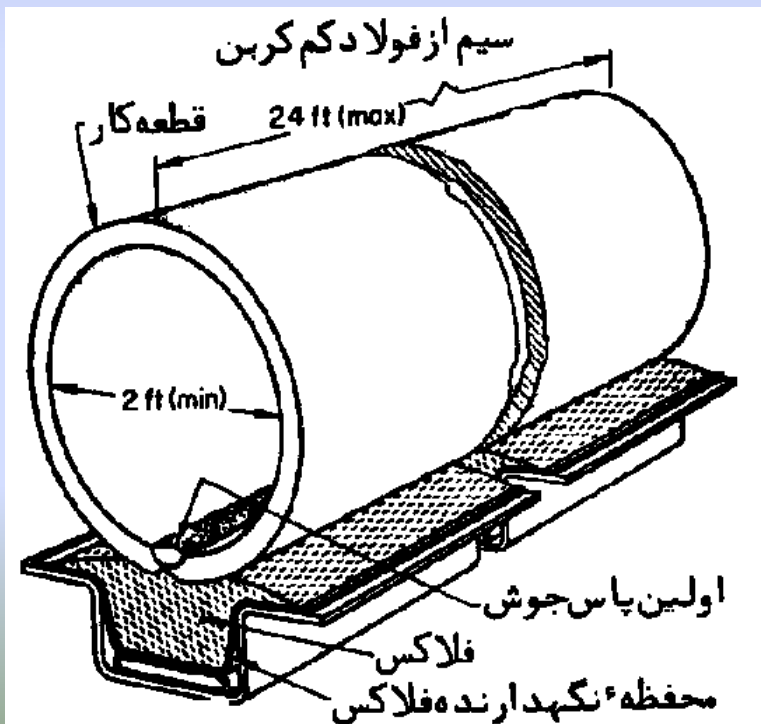
پشتی مسی "Copper backing"

- پشتی مسی "Copper backing" - بعلت هدایت حرارتی بسیار خوب مس ، گاهی از قطعات مسی نیز بعنوان نگهدارنده فلز جوش استفاده می نمایند(شکل 1-37)

پشتی غیر فلزی یا پودری " Flux backing "

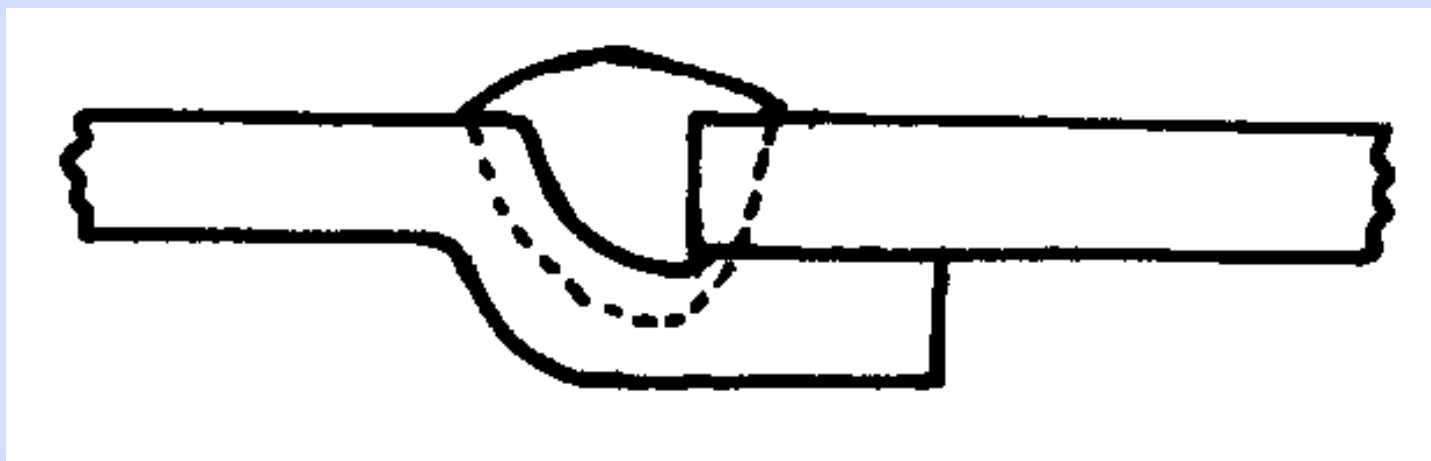
- پشتی غیر فلزی یا پودری " Flux backing " - در این حالت مطابق شکل (1-38) جعبه یا منبع فلاکس در پشت مسیر اتصال بکمک یک سیستم فشار دهنده قرار گرفته و در صورت لزوم همزمان با جوشکاری حرکت می کند.

شکل (1-38): پشتی غیر فلزی

پشتی لبه ائی

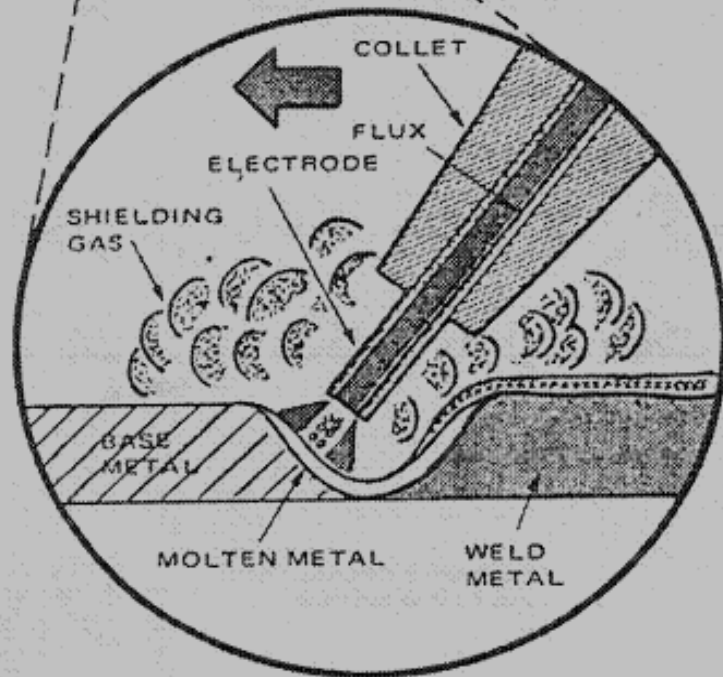
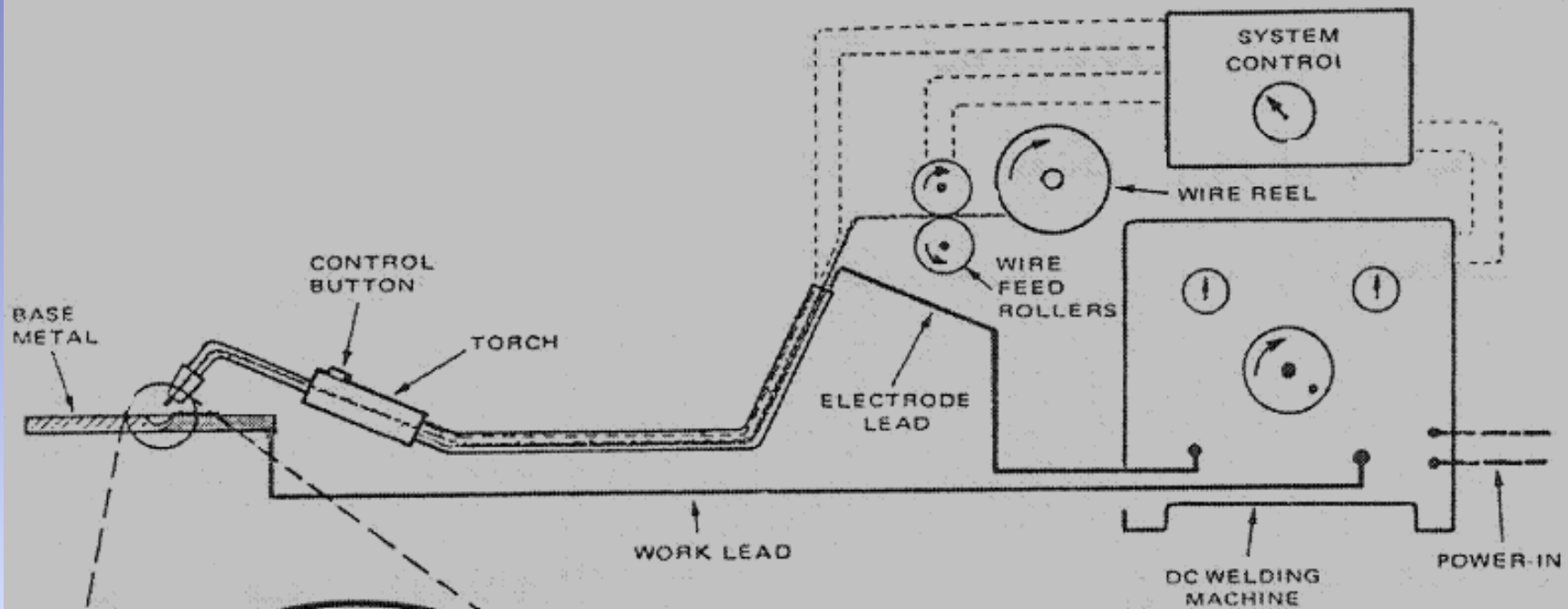
- پشتی لبه ائی - گاهی اوقات بجای استفاده از پشتی جداگانه، طرح اتصال را مطابق شکل (1-39) چنان پیش بینی می کنند تا قسمتی از لبه جوش نقش پشتی را ایفا کند.

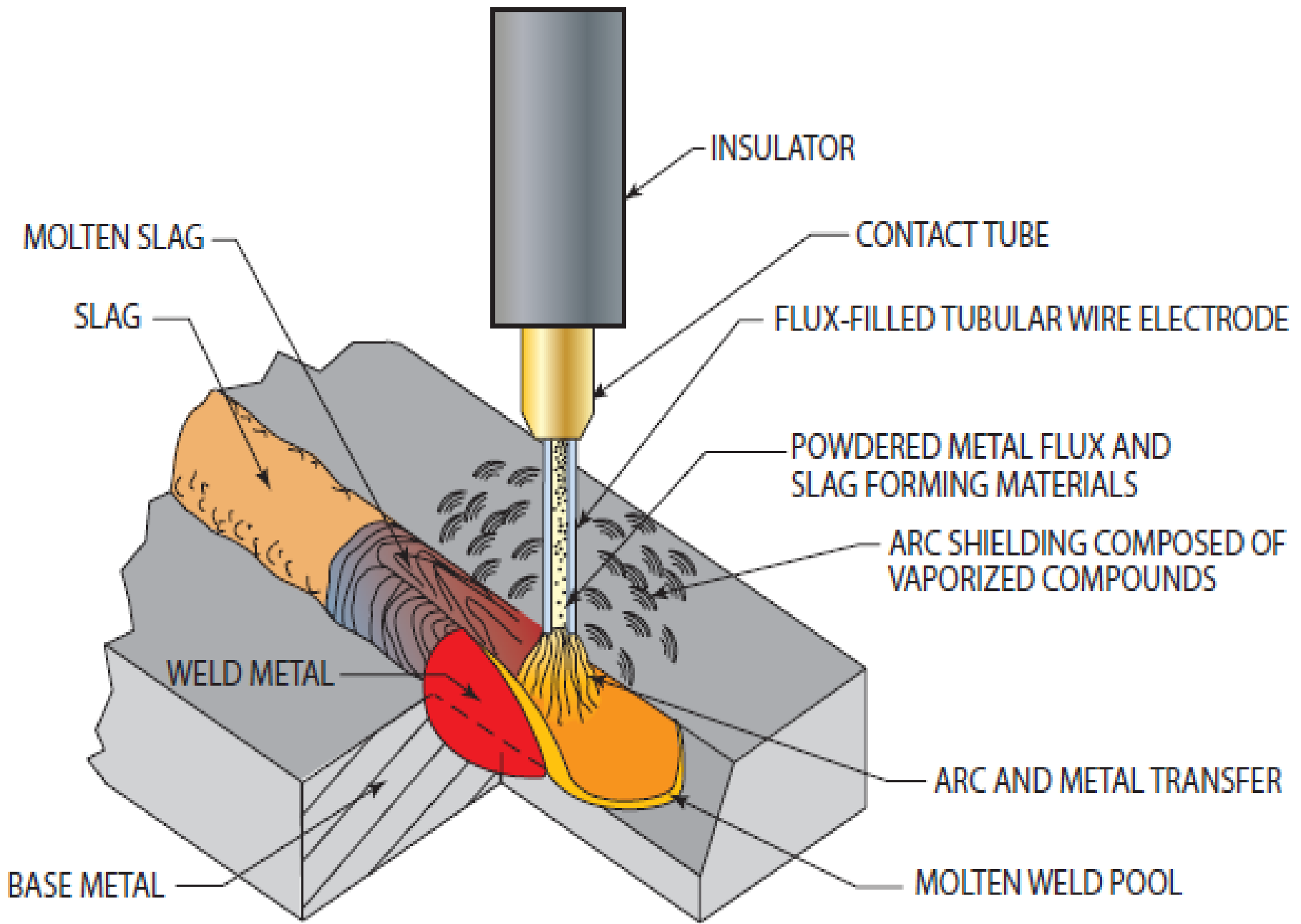
جوشکاری قوس الکتریکی با الکتروود مغز دار

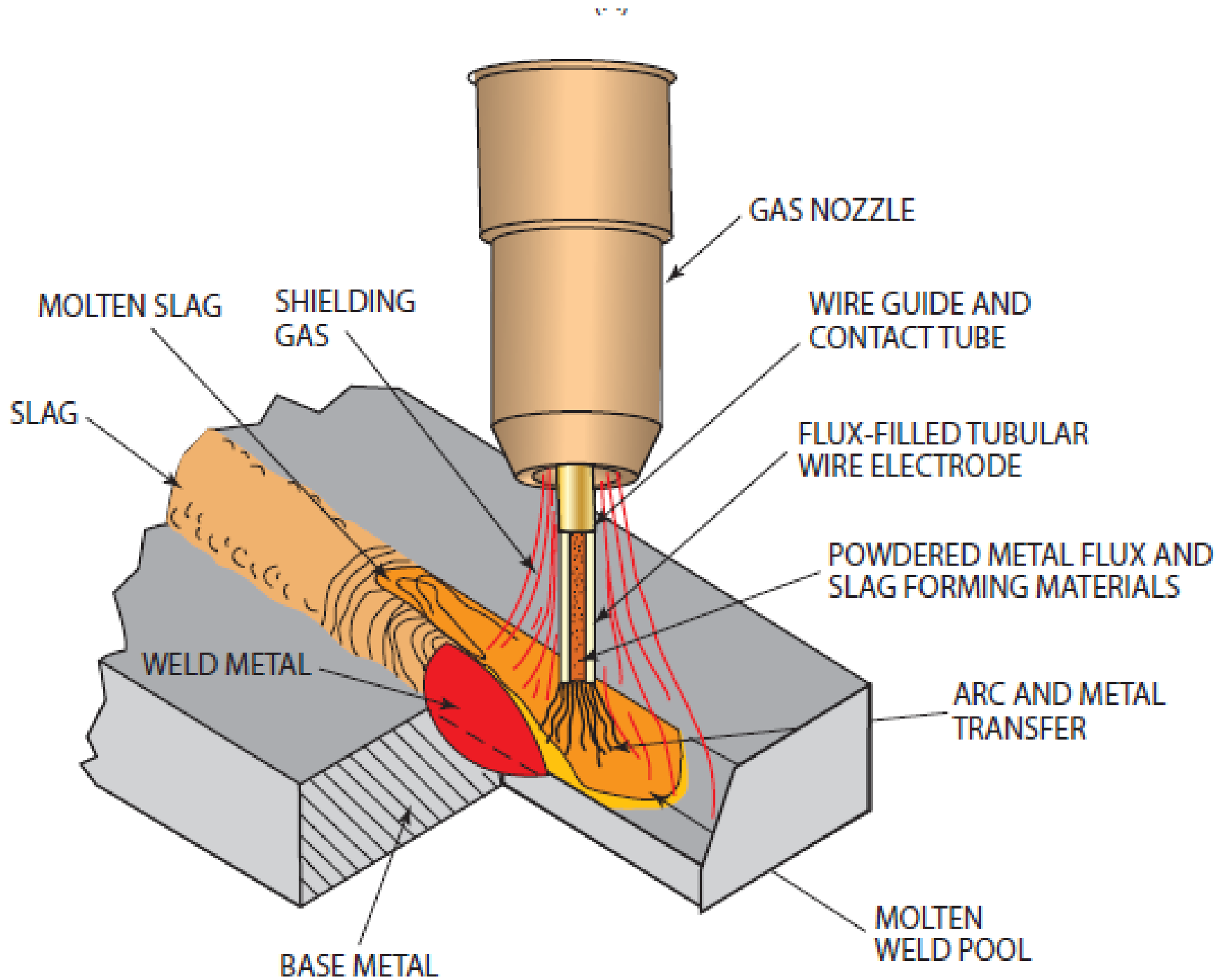
“ Flux Cored Arc Welding “

- در جوشکاری قوس الکتریکی با الکتروود مغز دار گرما از طریق قوس بین الکتروود مغز دار (با مغز فلاکس) و فلز پایه حاصل می شود. از فرآیند برای جوشکاری سازه های فولادی و سایر کاربری های فولادهای کم کربن استفاده می شود.
- الکتروود بصورت لوله توخالی با مغز فلاکس است.سیم الکتروود از یک حلقه بزرگ به تورچ (Torch) یا تفنگ تغذیه می شود. بعضی از الکتروودهای مغز دار بدون گاز محافظ و بعضی دیگر نیز با گاز CO₂ استفاده می گردد. در این روش از ماشین جوشکاری با ولتاژ ثابت DC استفاده می شود (شکل 1-40).
- گرمای قوس به طول قوس، ولتاژ و سرعت تغذیه الکتروود بستگی دارد. سرعت تغذیه الکتروود قابل تنظیم است. سرعت تغذیه بالاتر، جریان بالاتر و گرمای بیشتر قوس را سبب می گردد. جوشکار در معرض گرما و نور قوس قرار میگیرد، لذا استفاده از تجهیزات محافظت کننده نظیر ماسک، دستکش های چرمی، لباس محافظ و تهویه مناسب ضروری است

	CONTROL CABLE		SOLID FLUX
	POWER IN		GASEOUS FLUX
	ELECTRIC WELDING POWER		ARC
	BASE METAL		SLAG
	SOLIDIFIED WELD METAL		FILLER METAL
	MOLTEN METAL PUDDLE		TORCH MOTION

جوشکاری قوس الکتریکی با الکترود تنگستن

Gas Tungsten Arc Welding

- در جوشکاری قوس الکتریکی با الکترود تنگستن گرما از طریق قوس الکتریکی بین الکترود تنگستن و فلز پایه بدست می آید (شکل 1-41).

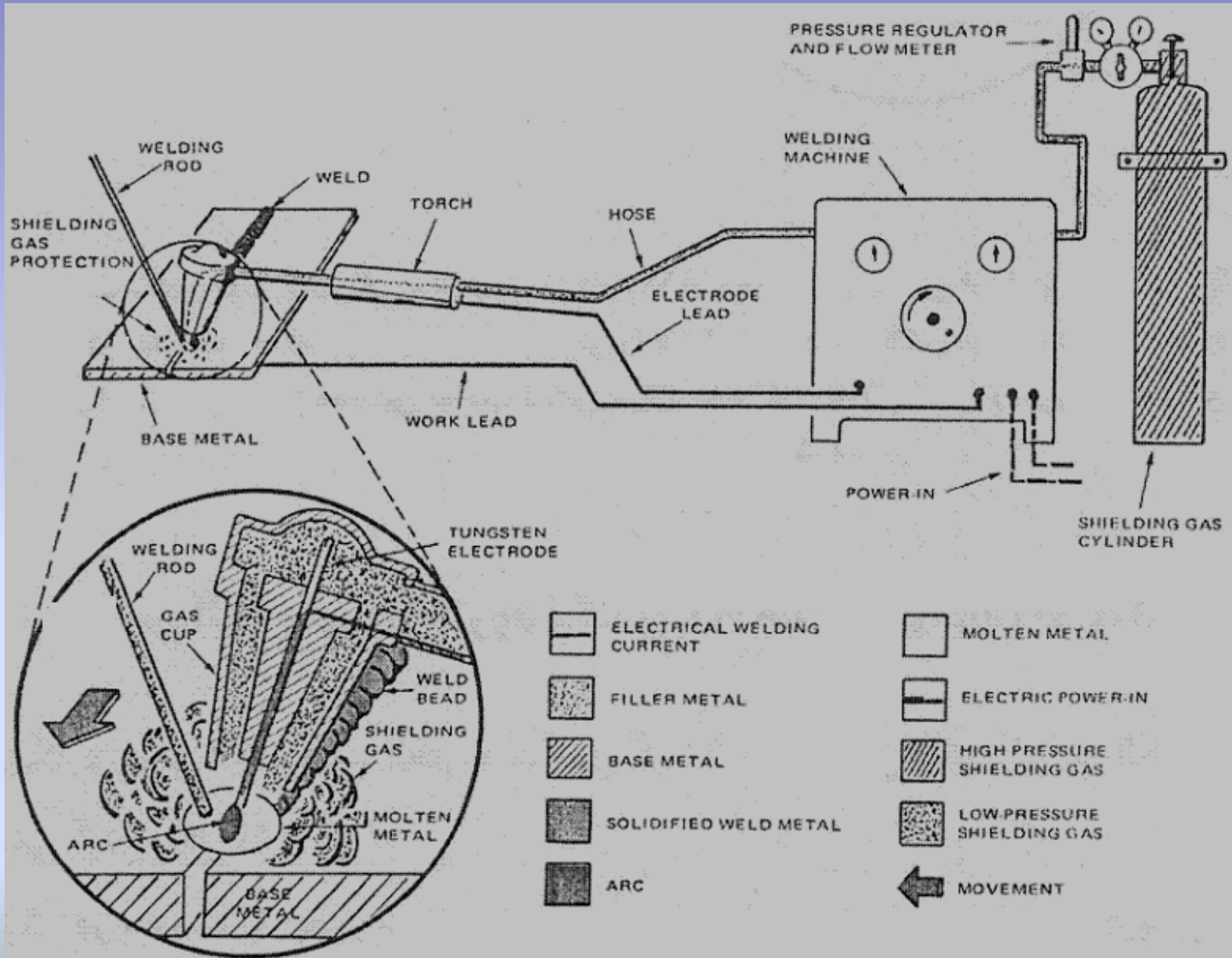
- سیم جوش در صورت نیاز بطور مجزا به ناحیه فلز پایه مذاب هدایت می شود. جریانی از گاز محافظ در اطراف قوس، هوا و سایر مواد مضر را دور نگه میدارد. این فرآیند به جوشکاری (Tungsten Inert Gas) TIG نیز معروف است (شکل 1-42).

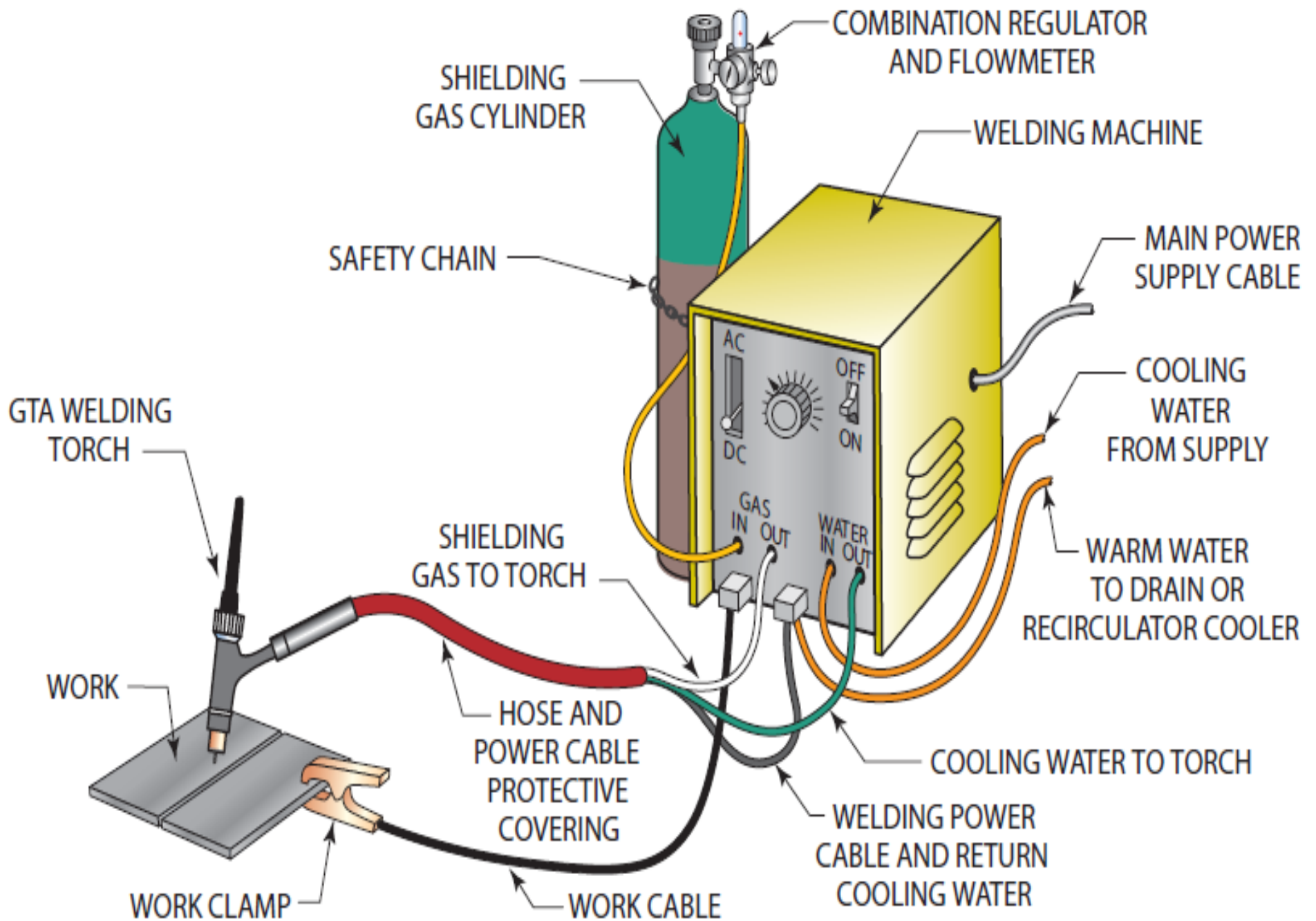

شکل (1-41): تجهيزات قوس الکتریکی با الکترود تنگستن

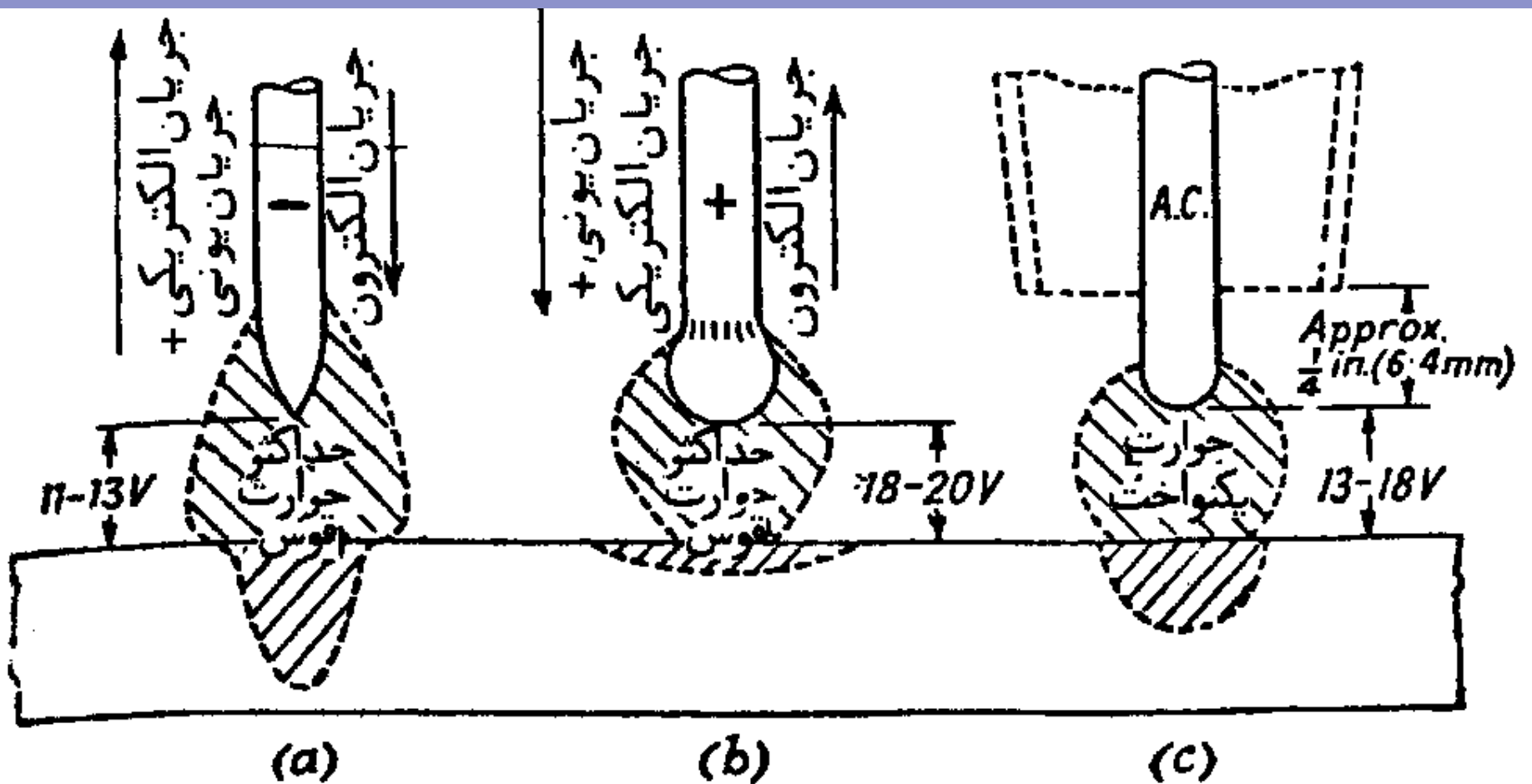
شکل(1-42): جوشکاری قوس الکتریکی با الکترود تنگستن GTAW

- ماشین جوشکاری AC-DC از گاز آرگون یا هلیوم به عنوان گاز محافظ استفاده می کند. گاز محافظ از یک سیلندر گاز و از یک ریگلاتور و جریان سنج (Flowmeter) و شلنگ ها به تفنگ (Torch) هدایت می شود.
- جوشکار معمولاً " بصورت دستی تفنگ (نگهدارنده الکتروود) و فلز پایه را می گیرد. تفنگ دارای یک گیره برای نگهداشتن الکتروود تنگستن است. یک فنجانک مقاوم به حرارت یا یک نازل (Nozzle) گاز الکتروود را در بر گرفته است. معمولاً " تفنگهای کوچک با هوا و تفنگهای بزرگ با آب خنک می شوند. خواص گرمادهی قوس با تغییر جریان و طول قوس قابل کنترل است. قطر تنگستن، ضخامت و نوع فلز پایه، جریان جوشکاری را تعیین می کند.
- جوشکاری GTAW در هر وضعیتی انجام می شود و نتایج عالی حاصل می گردد.
- جوشکاری قوس الکتریکی با الکتروود تنگستن گرما و نور متمرکز ایجاد می کند، بدون اینکه پاشش (Spatter) فلز به اطراف داشته باشد. جوشکار باید از ماسک مناسب، دستکش و لباس محافظ استفاده کند.

ویژگی های عمده جوشکاری قوسی با الکتروود تنگستن

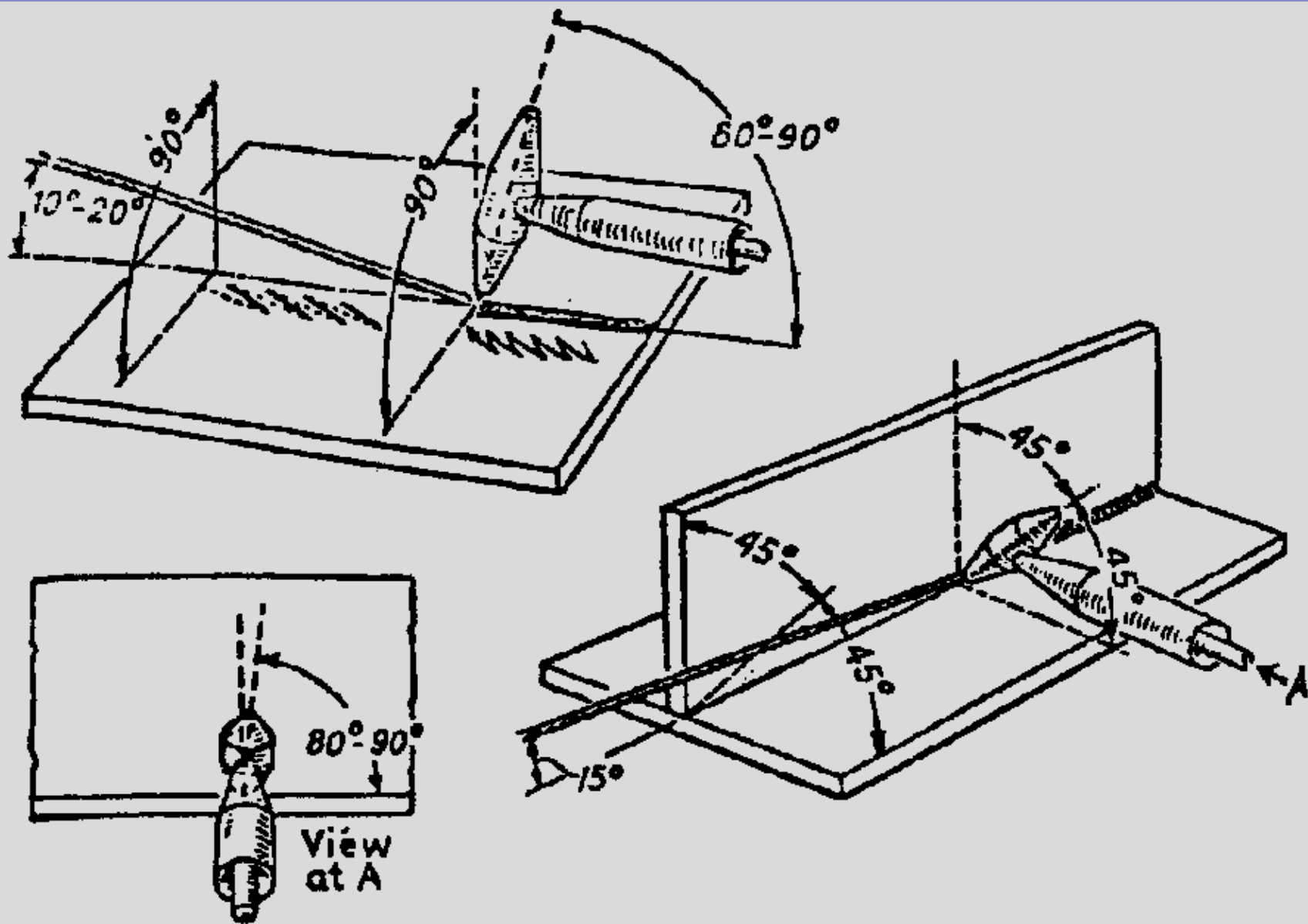
- در درجه حرارتهای بالا بدلیل احتمال اکسیده شدن الکتروود تنگستن، گاز محافظ علاوه بر محافظت حوضچه جوش باید نوک الکتروود را هم از اکسیده شدن حفظ نماید. گاز محافظ می تواند از مخلوطی از گازهای بی اثر با گازهای دیگر باشد. از گازهای بی اثر معمولاً " آرگون و هلیوم بیشتر استفاده می شوند. گاز هلیوم به علت گرمای ویژه (specific heat) بیشتر (حرارت بیشتری برای گرم شدن نیاز دارد لذا گرمای موثر کمتری به جوش می رسد) و سبکتر و گرانتربودن نسبت به آرگون از نظر اقتصادی مقرون به صرفه نیست. گاز آرگون دارای ولتاژ یونیزاسیون پائینتری است و در نتیجه جریان متناوب برای روشن کردن مجدد قوس در هر نیم سیکل مناسبتر است. در این روش بیشتر از گاز آرگون و یا مخلوطی از آن استفاده می شود.
- در فرآیند جوشکاری قوسی با الکتروود تنگستن به منظور جلوگیری از ذوب شدن نوک الکتروود معمولاً " از الکتروود منفی استفاده می شود. تنها مزیت الکتروود مثبت، عمل تمیز کردن قوس است. در جریان متناوب تقریباً " در هر نیم سیکل عمل تمیز کردن انجام شده و همچنین در نیم سیکل بعدی نیز الکتروود خنک می شود. شکل (1-43) اثر جریان و قطبیت الکتروود را بر روی نوک الکتروود و حوضچه جوش نشان می دهد.

1-43: اثر جریان و قطب بر روی نوک الکترود و حوضچه جوش (شکل

- وجود 1 الی 2 درصد توری یا زیرکونیم مقاومت الکتروود تنگستن در مقابل ذوب، اکسیدشدن و ناخالص کردن جوش را افزایش می دهد.

- با ایجاد قوس و پایداری آن حوضچه جوش شکل می گیرد، اگر شدت جریان کافی باشد این زمان بیش از چند ثانیه طول نمی کشد و سطح حوضچه جوش شفاف و روشن ظاهر می گردد. بهتر است از روش " راست به چپ " (leftward) با زاویه مشعل 80 درجه مطابق شکل (1-44) استفاده شود تا حوضچه جوش قابل رؤیت باشد. پس از ایجاد حوضچه میتوان عمل جوش را دنبال کرد و اگر لازم باشد فلز پرکننده یا مفتول به حوضچه اضافه نمود، این عمل باید طوری انجام شود تا اولاً " ، مانع از عمل محافظت حوضچه جوش توسط جریان گاز نشود، ثانیاً " نوک مفتول نیز تحت حفاظت جریان گاز قرار گرفته و اکسید نشود. در هر حال از لرزش و حرکات غیر ضروری مفتول اجتناب به عمل آید.

شکل(1-44): تکنیک " بطرف چپ " با استفاده از مشعل TIG و مفتول

- - مفتول باریک سبب ذوب سریع شده و در نوک مفتول گلوله می کند، مفتول کلفت نیز باعث ممانعت از عمل محافظت گاز در حوضچه جوش و نوک مفتول می شود.
- - در روش خودکار TIG معمولاً "نیازی به سیستم کنترل طول قوس نیست، کافی است که طول قوس تنظیم و مشعل بطور ثابت در جهت افقی حرکت کند. بعضی مواقع و در موارد خاص از سیستم کنترل قوس نیز استفاده می شود.
- - برای نگهداشتن ماگزیم اثر محافظت گاز خنثی بهتر است محور الکتروود با سطح کار زاویه ای نزدیک به 90 درجه داشته باشد و رابطه مشعل و مفتول غذا دهنده مطابق شکل (1-44) باشد.
- - بهتر است جوش بالاسری با این روش انجام نگردد، اما جوش قائم – پایین بر روی کار با ضخامت 3 میلیمتر یا بیشتر امکان پذیر است.
- - برای ضخامتهای 5الی 10 میلیمتر نیاز به پخ جناقی یکطرفه و برای ضخامتهای بیشتر از 10 میلیمتر پخ دو طرفه لازم است.

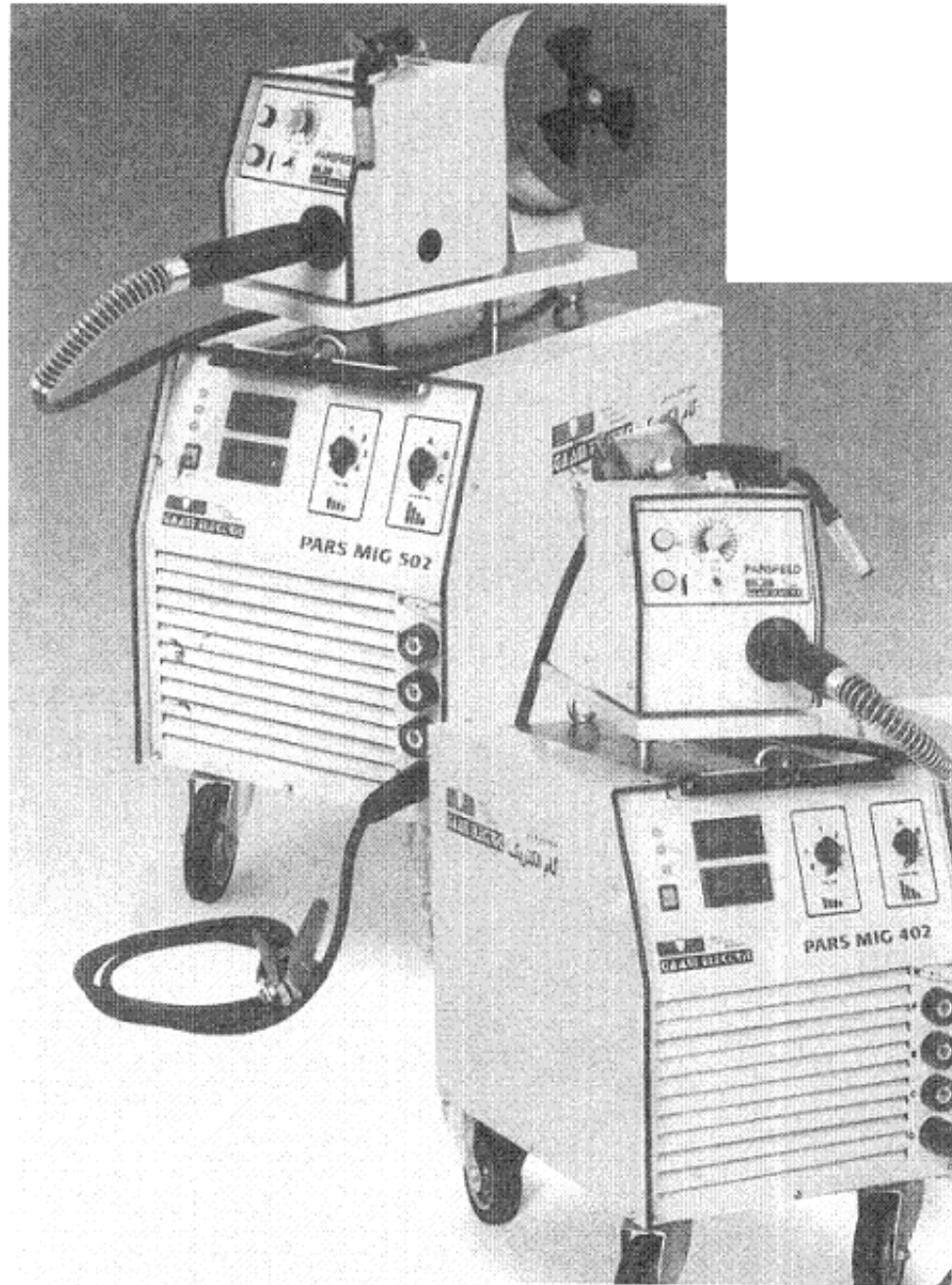
مزایا و محدودیتهای جوشکاری با الکتروود تنگستن

- کنترل خیلی خوب حرارت داده شده، قابلیت تنظیم میزان مفتول مصرفی این روش را برای اتصال ورقهای نسبتاً نازک، گوشه ها، لبه های خارجی و لوله های باریک بسیار مناسب می کند.
- بعلت خاصیت تمیز کردن قوس در حالت الکتروود مثبت، این فرآیند را برای اتصال فلزاتی که تولید اکسیدهای دیرگداز می کنند (نظیر Mg ، Al و Zr) بسیار مناسب می نماید.
- بعلت تمرکز حرارت بیشتر این روش، سرعت جوشکاری بیشتر و کیفیت جوش مناسبتر است.
- از نظر رؤیت جوش و پیشروی جوشکاری از بهترین روشهای جوشکاری می باشد.
- احتمال آلوده شدن فلز جوش از تنگستن زیاد است که خود موجب کاهش خواص مهندسی فلز جوش می شود.
- چون گاز آرگون و هلیوم و وسایل جوشکاری نسبتاً گران است، از نظر اقتصادی قابل مقایسه با بعضی روشهای دیگر نیست، بدینجهت بیشتر از این روش در اتصالات دقیق و فلزات حساس استفاده می شود.

جوشکاری قوسی تحت حفاظت گاز با الکترودفلزی

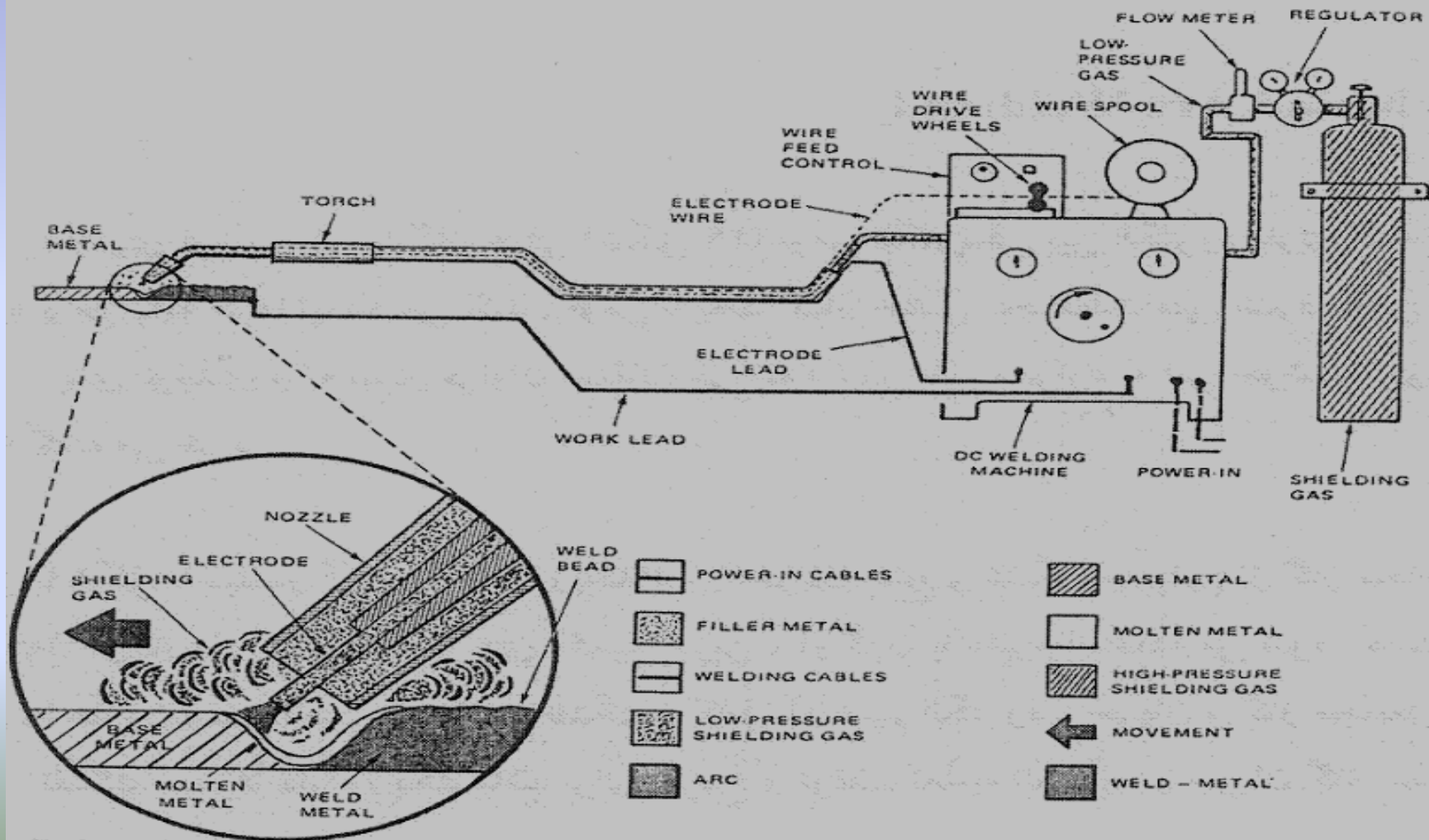
GMAW Gas Metal Arc Welding

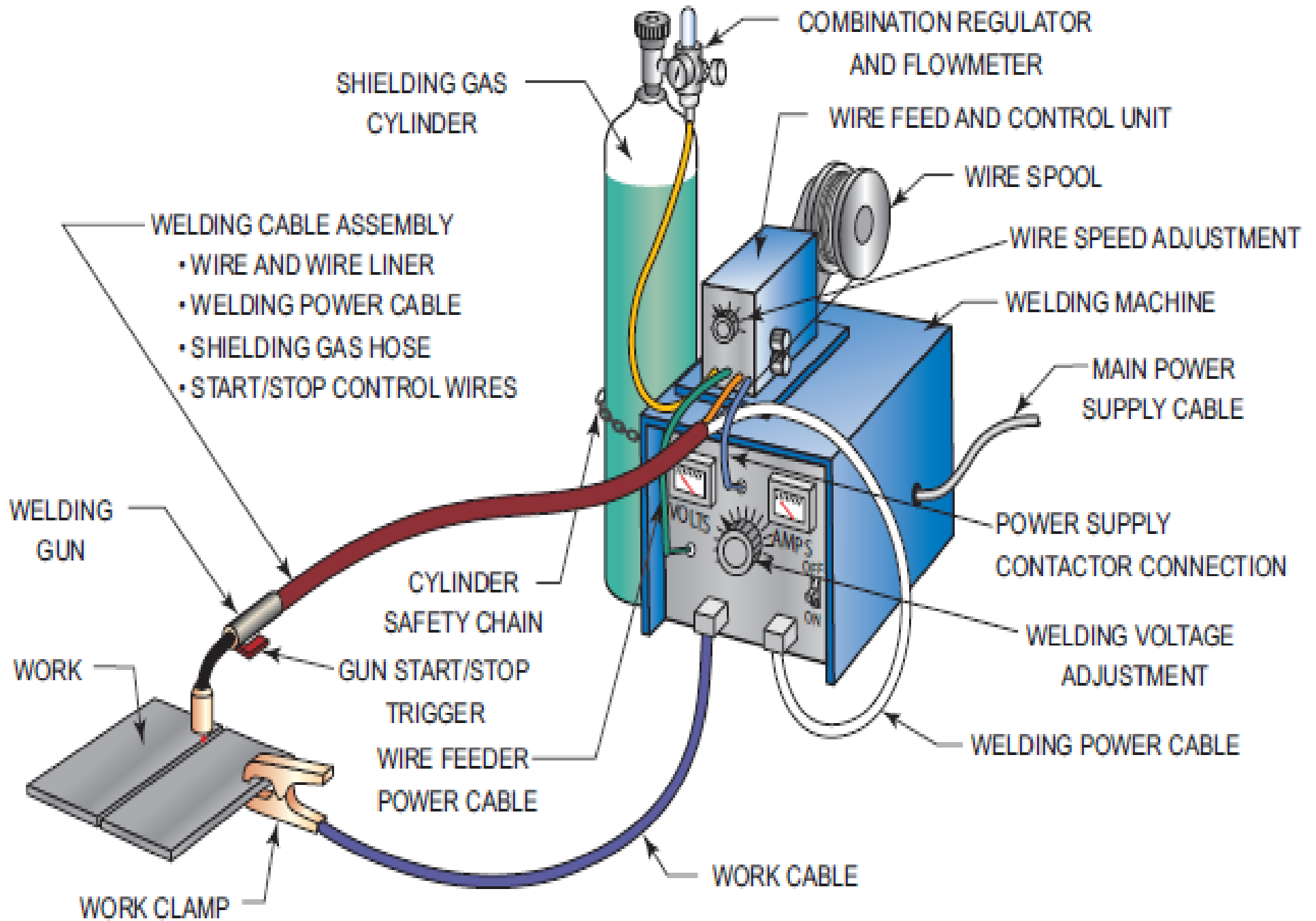
- برای رفع بعضی محدودیتهای روش جوشکاری با الکترودفلزی تنگستن فرآیند دیگری از قوس محفوظ در گاز اختراع شد که در آن بجای الکترودفلزی تنگستن " غیر مصرفی " از الکترودفلزی فولادی یا آلومینیومی و اصولاً " آلیاژ " مصرفی " استفاده می شود.
- در جوشکاری قوس فلزی با گاز خنثی (شکل 1-45) قوس الکتریکی بین الکترودفلزی که بطور پیوسته تغذیه می شود و فلز پایه گرما ایجاد می کند. قوس با یک گاز خنثی نظیر آرگن یا هلیم (جوشکاری MIG " Metal Inert Gas ") و یا با یک گاز غیر خنثی نظیر دی اکسید کربن (جوشکاری MAG " Metal Active Gas ") محافظت می شود. از این نوع جوشکاری معمولاً در کارگاه های تولیدی و تعمیراتی استفاده می گردد.

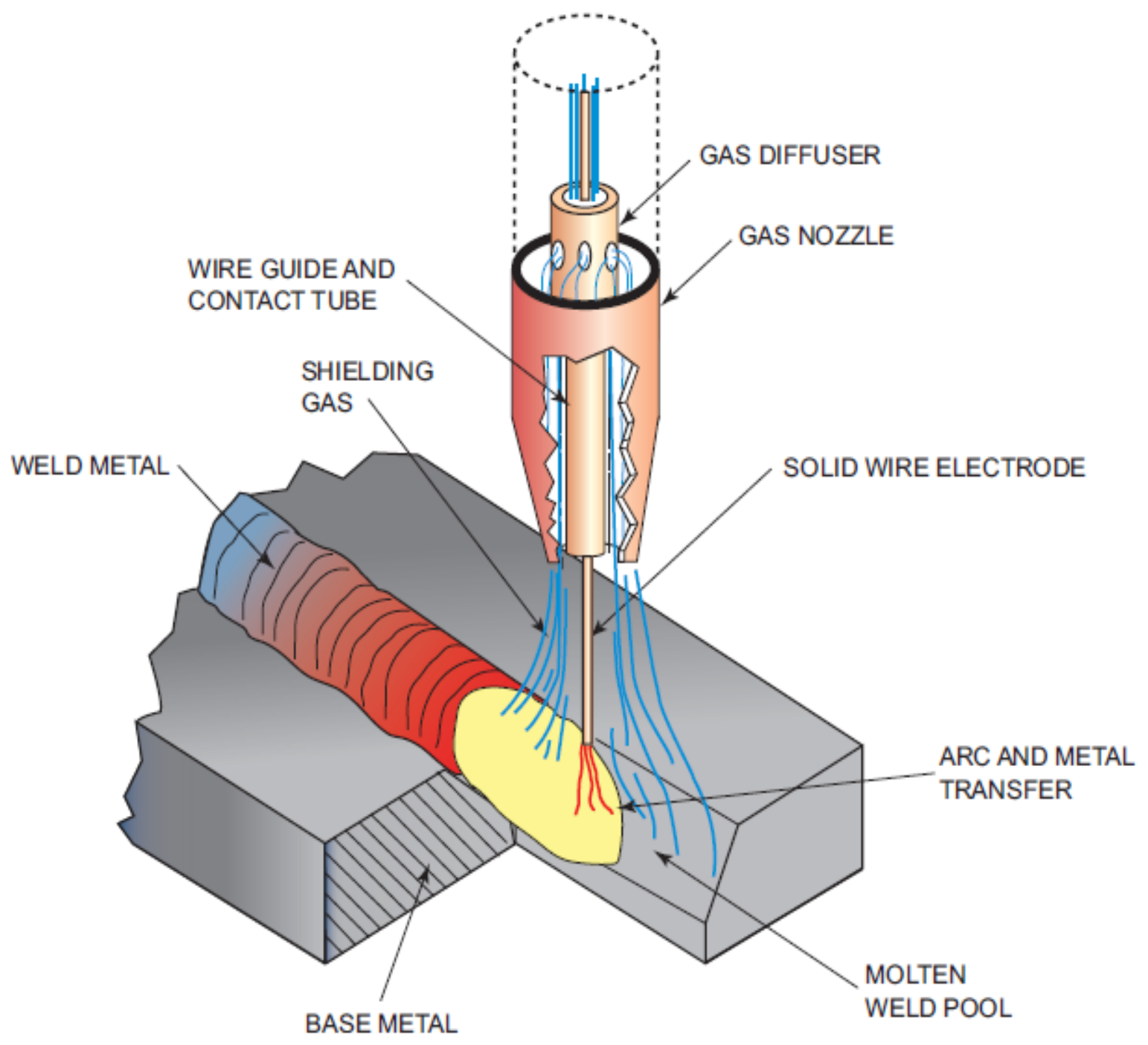

شکل(45-1): تجهیزات جوشکاری قوس الکتریکی تحت حفاظت گاز

- مطابق شکل (1-46) سیلندر گاز محافظ، ریگلاتور، جریان سنج و شلنگ، جریانی از یک گاز محافظ برای قوس تأمین می کند. دستگاهی تغذیه الکتروود را بطور پیوسته تأمین می کند. تفنگ و کابل متصل به آن سیم الکتروود، جریان و گاز محافظ را به قوس حمل می کنند. تفنگ معمولاً دارای یک ماشه برای شروع و توقف تغذیه الکتروود و جریان گاز است.

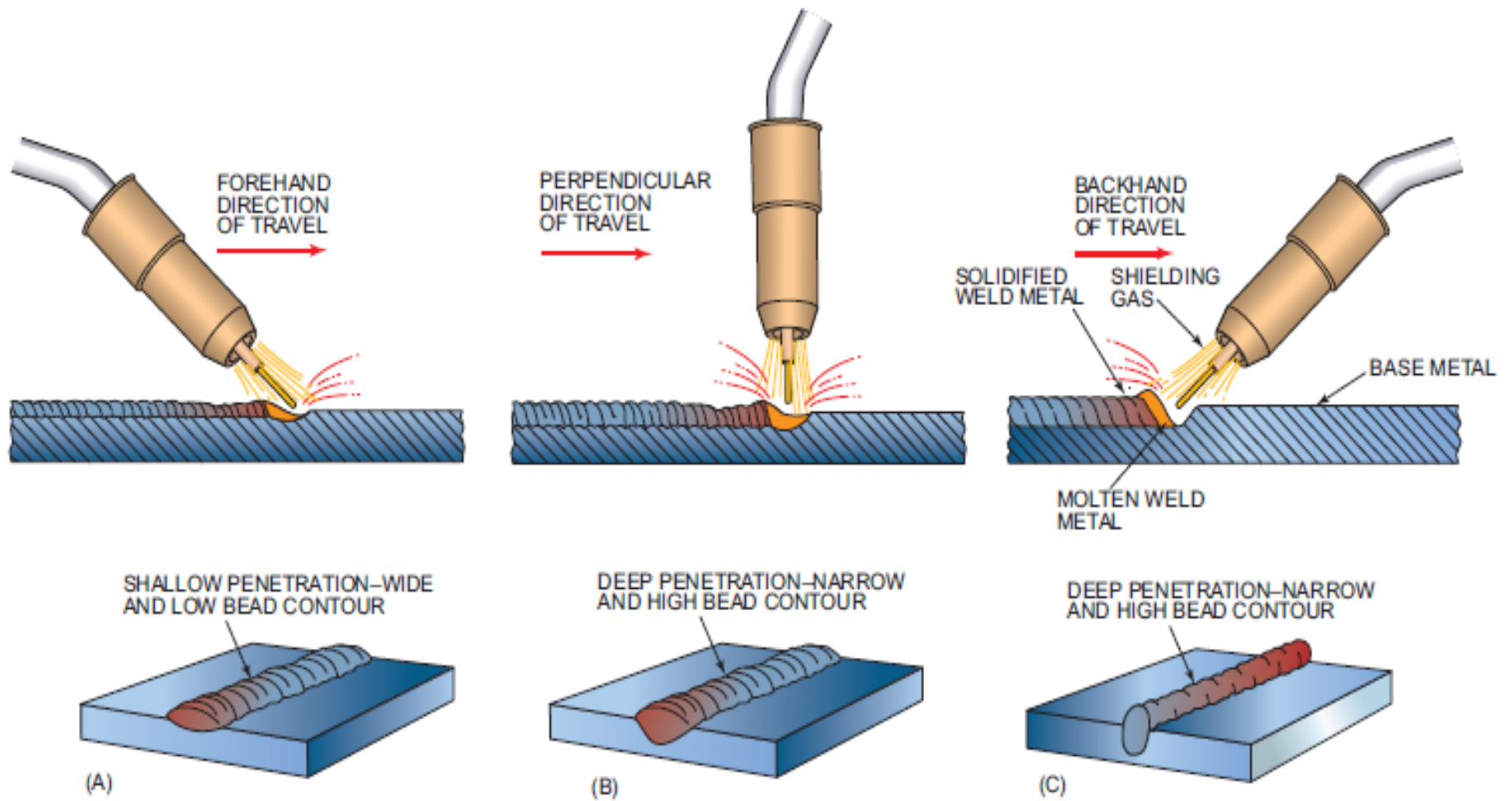

- در این فرایند از جریان DC استفاده می شود. ولتاژ مورد نظر روی ماشین جوشکاری تنظیم، و جریان نیز با تنظیم سرعت تغذیه سیم جوش قابل تغییر است. کنترل سرعت سیم معمولاً در مکانیزم تغذیه سیم قرار می گیرد. تنظیم حجم گاز محافظ نیز با استفاده از جریان سنج و ریگلاتور انجام می شود. نوع گاز محافظ بستگی به فلز مورد جوشکاری دارد.
- جوشکار بایستی ضمن انتخاب اندازه الکتروود، ولتاژ، جریان گاز محافظ، آهنگ تغذیه الکتروود، حرکت تفنگ و فاصله نوک تفنگ با قوس را تنظیم نماید.
- استفاده از تجهیزات محافظت کننده نظیر ماسک، دستکش های چرمی، لباس محافظ و تهویه مناسب ضروری است

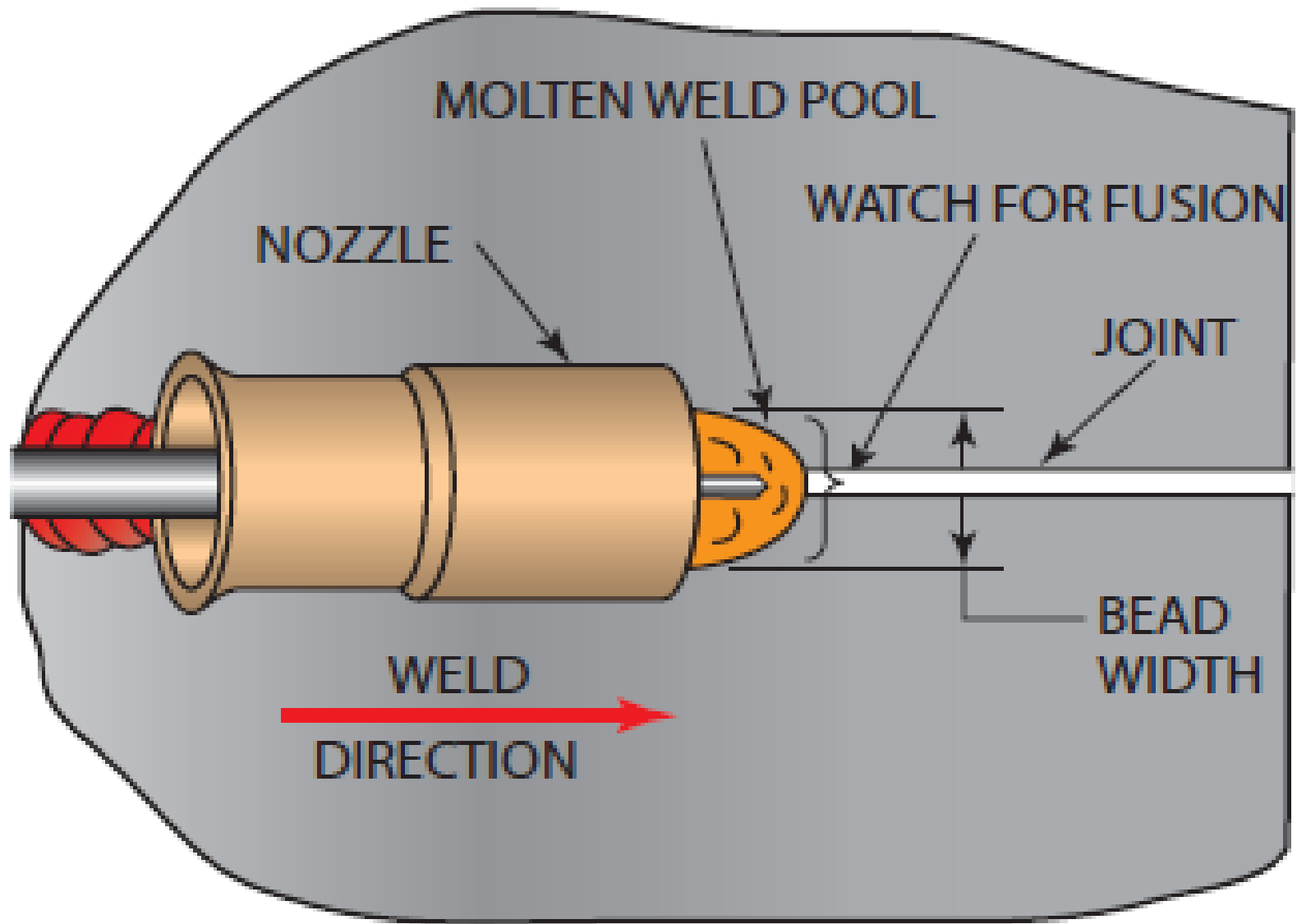
نکات فنی و تکنیکی در جوشکاری GMAW

- - قبل از شروع جوشکاری باید کلیه محل های اتصال گاز و سیستم آبگرد به دستگاه و مشعل بازبینی شود تا احتمال نشت گاز یا آب بررسی شود.
- - اندازه نازل ودبی عبور گاز محافظ باید متناسب با روش و طرح محل اتصال و سایر پارامترهای جوشکاری باشد. نرخ عبور گاز به نوع طرح اتصال و فاصله نازل تا سطح کار بستگی دارد. از طرف دیگر نرخ عبور گاز و اندازه نازل باید بطریقی باشد تا سطح پوشش (Coverage) کافی در موضع جوش بوجود آورد.
- - قسمت لخت سیم الکتروود یا " طول مؤثر آن " Electrode-extension (فاصله نوک الکتروود تا محل اتصال جریان الکتریکی) باید ثابت نگهداشته شود، زیرا تغییرات آن موجب تغییر حرارت مقاومتی ایجاد شده در سیم الکتروود و در نتیجه نرخ ذوب می شود.
- - سرعت پیشروی بالا می تواند باعث محبوس شدن ذرات بصورت لایه ای در جوش می شود، که با انتخاب سرعت پیشروی کمتر و مفتول جوش مناسبتر و افزایش ولتاژ میزان ذرات محبوس شده را کاهش داد.
- - کافی نبودن منطقه " تحت پوشش " گاز، باعث بوجود آمدن خلل و فرج در جوش می شود، که با افزایش نرخ عبور گاز یا کاهش آن در صورت وقوع تلاطم ، تمیز کردن جرقه از اطراف دهانه نازل ، کاهش دادن وزش و جریان هوا ، کاهش فاصله نازل تا سطح کار قابل اصلاح می باشد.

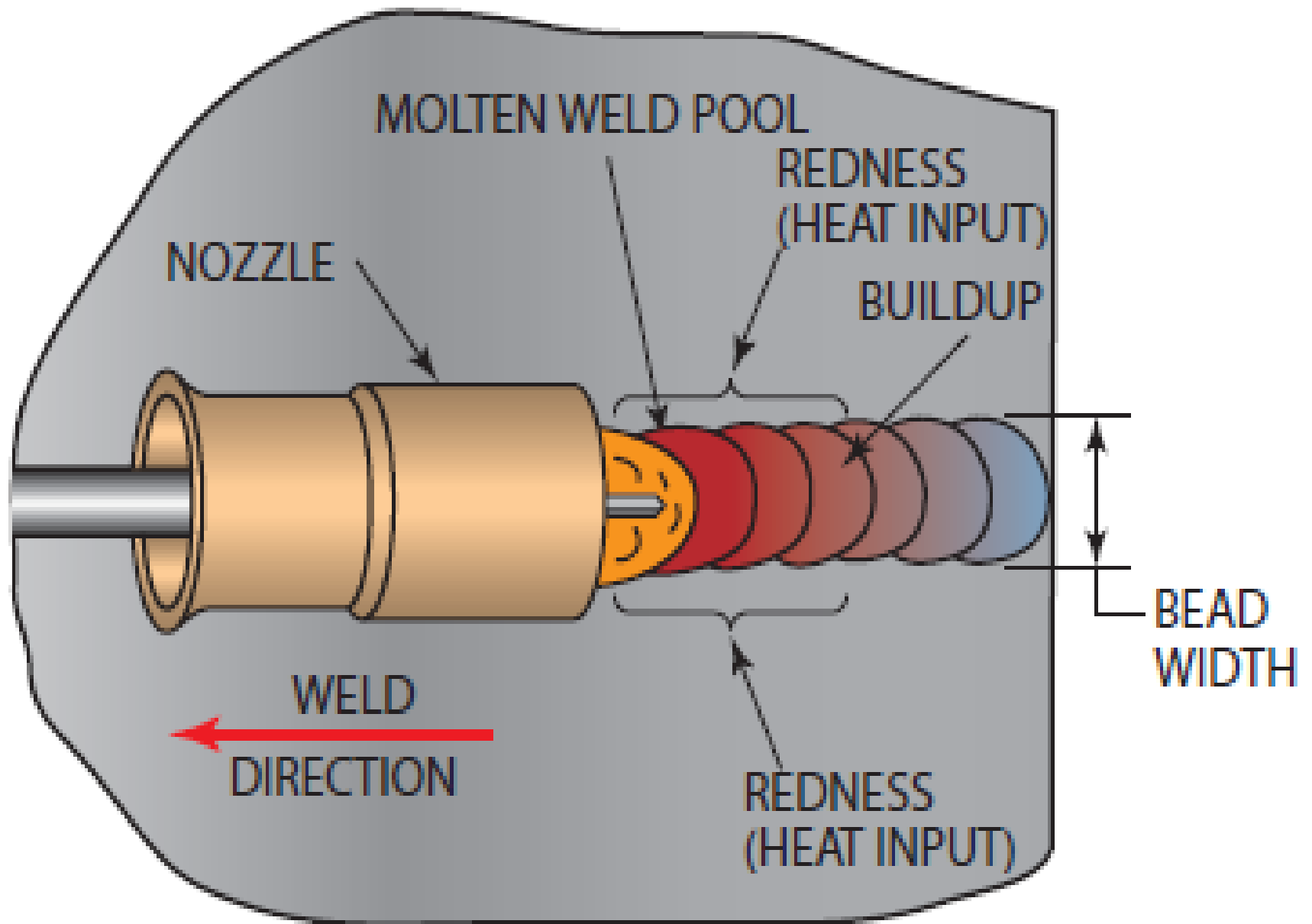

FIGURE 10-20 (A) Forehand welding or push angle, (B) perpendicular, and (C) backhand welding or drag angle.

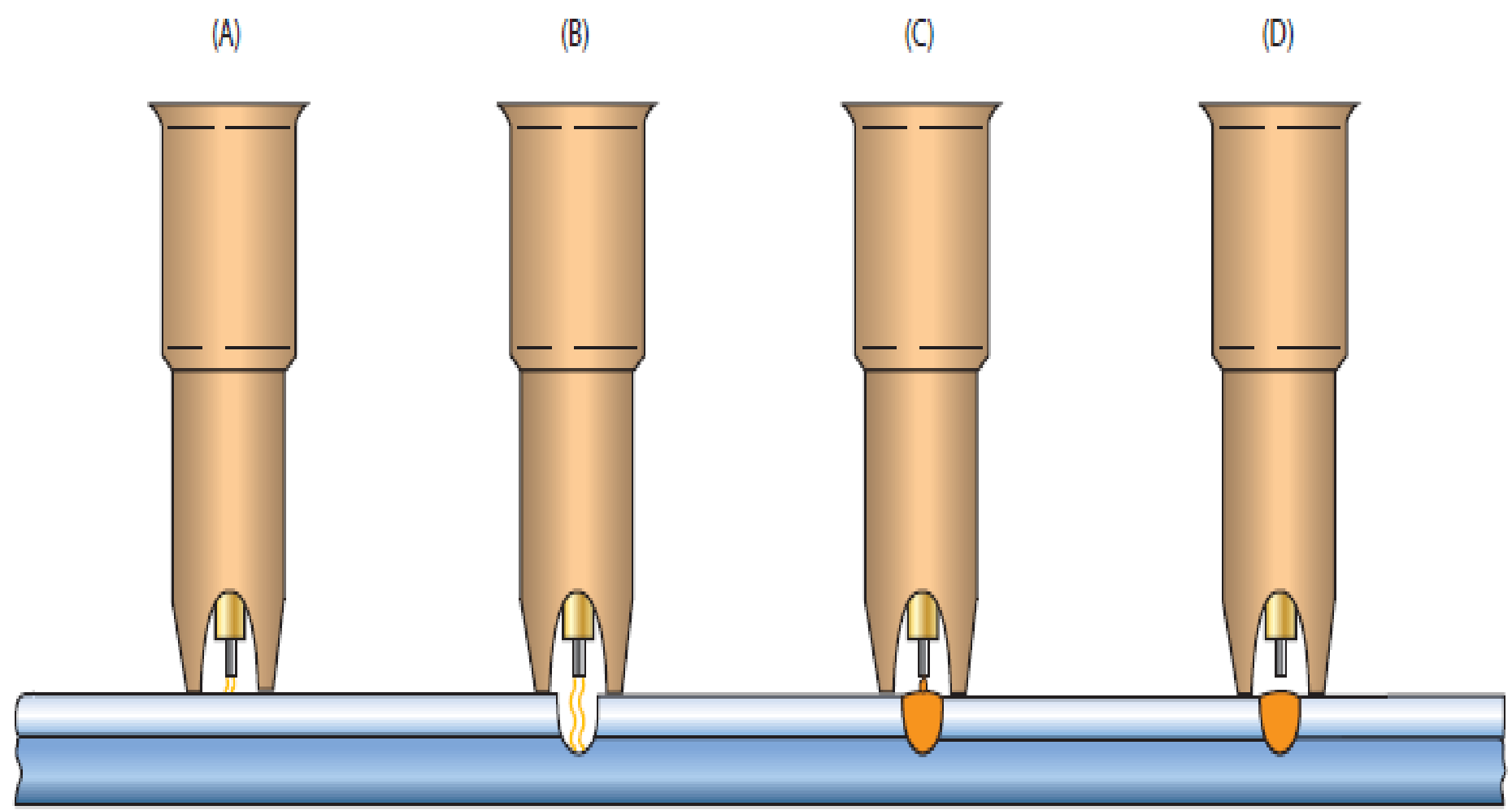
© Cengage Learning 2012

FIGURE 10-21 Forehand weld joint visibility.

FIGURE 10-22 Backhand weld visibility.

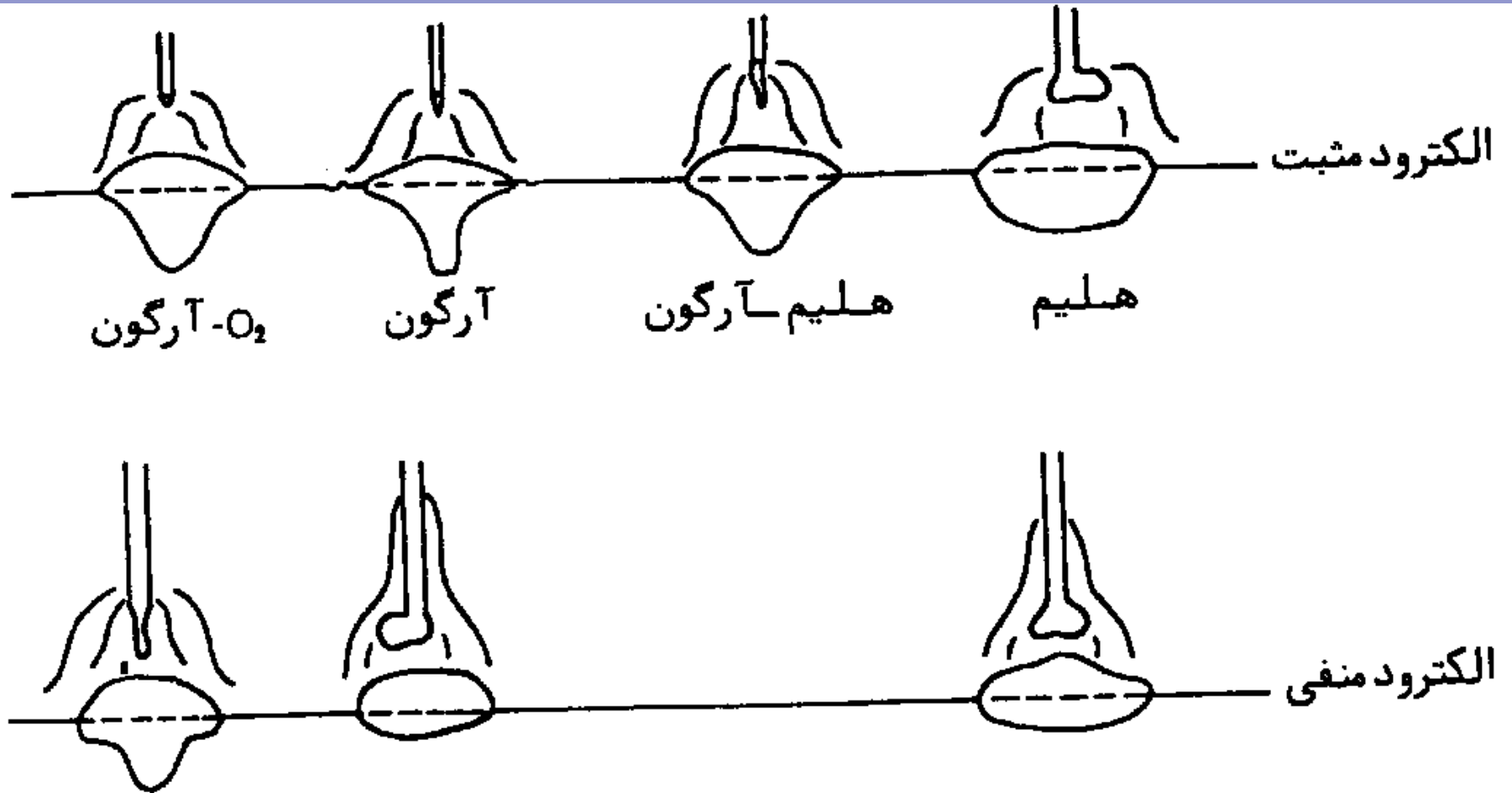

FIGURE 10-35 GMA spot weld: (A) The arc starts, (B) a hole is burned through the first plate, (C) the hole is filled with weld metal, and (D) the wire feed stops and the arc burns the electrode back. © Cengage Learning 2012

مزایا و محدودیتهای جوشکاری *GMAW*

- محدودیت طول الکتروود در این روش وجود ندارد.
- برای جوشکاری اکثر فلزات قابل استفاده است.
- براحتی قابل اتوماتیک شدن است.
- جوشکاری در تمام وضعیتهای امکان پذیر می باشد.
- سرعت جوشکاری بدلیل ممتد بودن سیم الکتروود، عدم وجود سرباره، و نرخ رسوب بالای فلز، نسبت به روشهای دیگر بالاست.
- عمق نفوذ جوش نسبتاً زیاد است.
- وسایل و تجهیزات پیچیده تر، گرانترو کمتر قابل حمل و نقل می باشد.
- ابعاد مشعل در مواضع تنگ اشکالاتی را بوجود می آورد.
- در فضای آزاد قوس در برابر وزش باد قرار می گیرد.
- طول سیم طپانچه محدود است و نمی توان از سیم جوش با قطر زیاد استفاده کرد.
- بعلت عدم وجود سرباره سرعت سرد شدن جوش سریعتر، و در نتیجه تندی جوش بیشتر است .

- بطور خلاصه از خصوصیت‌های بارز این روش مناسب بودن آن برای اتصالات فلزات غیر آهنی، سهولت در جوشکاری تمام وضعیت‌ها، استفاده آسان نیمه اتوماتیک آن، عدم وجود فلاکس، تمیزی و راحتی در مکانیزه کردن آن می باشد.
- در فرآیند جوشکاری GMAW انتخاب گاز محافظ اهمیت زیادی دارد، زیرا قطرات الکتروود مذاب از محیط گاز عبور کرده و احتمال تغییر ترکیب شیمیایی در اثر واکنش فلز-گاز وجود دارد. گاز محافظ بر اساس نرخ ذوب، نوع انتقال فلز، عمق نفوذ، پارامترهای اقتصادی و جنس قطعه کار انتخاب می گردد. گاز آرگون و گاه مخلوطی از آرگون و هلیم برای فلزات غیر آهنی مصرف می شود. در محیط گاز آرگون و با شدت جریان بالا، قوس تمایل به ایجاد جوش انگشتی " fingering " دارد، اما در محیط گاز هلیم جوش مسطح تر است (شکل 1-47).

1-47): اثرگاز محافظ و قطب الكتروود بر روی نحوه انتقال قطرات و شكل حوضچه جوش (شكل

- در فلزات آهنی اضافه کردن 5% اکسیژن به گاز محافظ به انتقال آرامتر و محوری تر قطرات مذاب کمک نموده و حوضچه جوش روانتر و خاصیت " خیس کنندگی wetting " بهتر ایجاد می شود، در نتیجه شکل باند جوش مسطح تر و صاف تر می گردد. استفاده از اکسیژن در گاز محافظ وجود مواد اکسیژن زدا " Deoxidizer " در الکتروود را ضروری می سازد.
- گاز CO2 گاه با آرگون و اکسیژن در جوشکاری فولادهای معمولی و آلیاژی بکار گرفته می شود.
- نوع ترکیب گاز محافظ بر روی حرارت موثر برای ذوب جوش و احتمالاً " بر روی سرعت سرد شدن جوش نیز تأثیر می گذارد. ردیف گسترده ای از مخلوط گازهای آرگون، CO2، و اکسیژن در صنعت برای فلزات مختلف بکار می رود، که برخی از آنها در جدول زیر ملاحظه می گردد

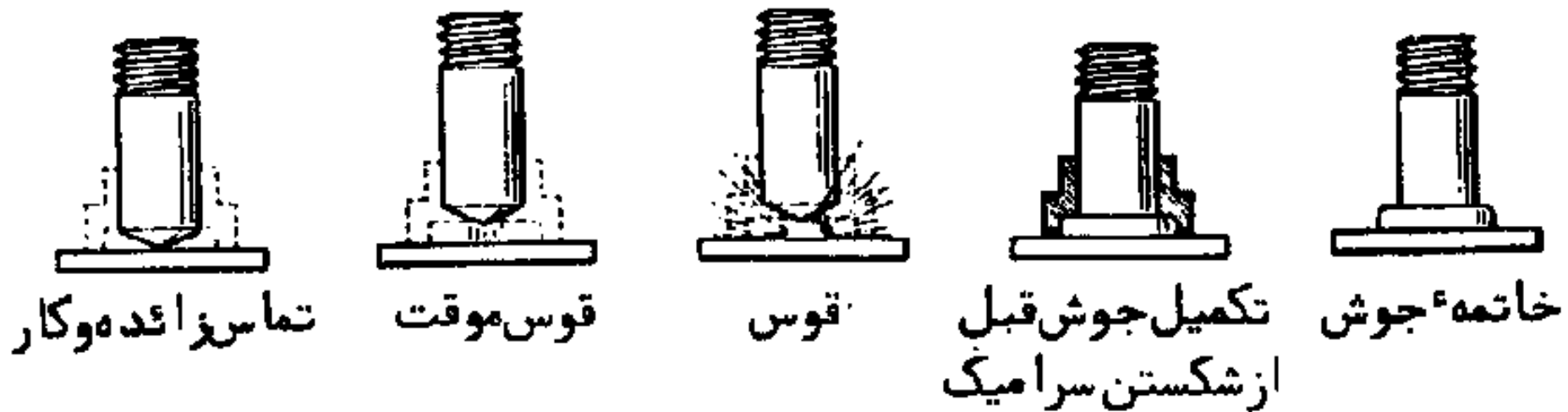
مواد	گاز محافظ	ملاحظات
آلیاژهای آلومینیوم	1- آرگون	با جریان DC اتصال معکوس برای پاک کردن اکسید از روی سطح
آلیاژهای آمومینیوم-منیزیم	1- 75% هلیوم-25% آرگون	حرارت بالا موجب کاهش تمایل ایجاد تخلخل شده، همچنین اکسید تمیز می شود.
فولاد زنگ نزن	1- آرگون با 1% اکسیژن 2- آرگون با 5% اکسیژن	با جریان DC قطب معکوس اکسیژن باعث بریدگی کنار جوش می شود. با جریان DC قطب مستقیم اکسیژن باعث پایداری قوس می شود.
منیزیم	1- آرگون	با جریان DC قطب معکوس اکسیدهای سطحی پاک می شود.
مس (اکسیژن زدائی شده)	1- 75% هلیوم-25% آرگون 2- آرگون	خاصیت خیس کنندگی خوب، با افزایش حرارت داده شده هدایت حرارتی جبران می شود.
فولادهای کم کربن	1- آرگون با 2% اکسیژن	اکسیژن موجب کاهش تمایل بریدگی کناره جوش میشود.
نیکل	1- آرگون	خاصیت خیس کنندگی خوب، کاهش سیالیت فلز جوش
تیتانیوم	1- آرگون	کاهش منطقه H.A.Z. و بهبود انتقال فلز
سیلیکون برنز	1- آرگون	کاهش تمایل به ترک برداشتن
آلومینیوم برنز	1- آرگون	نفوذ کم، معمولاً بعنوان مواد رویه کاری استفاده میشود.

جدول (1-12): گاز محافظ برای فرآیند جوشکاری GMAW

جوش قوس گل میخ

" Stud Arc Welding " SW

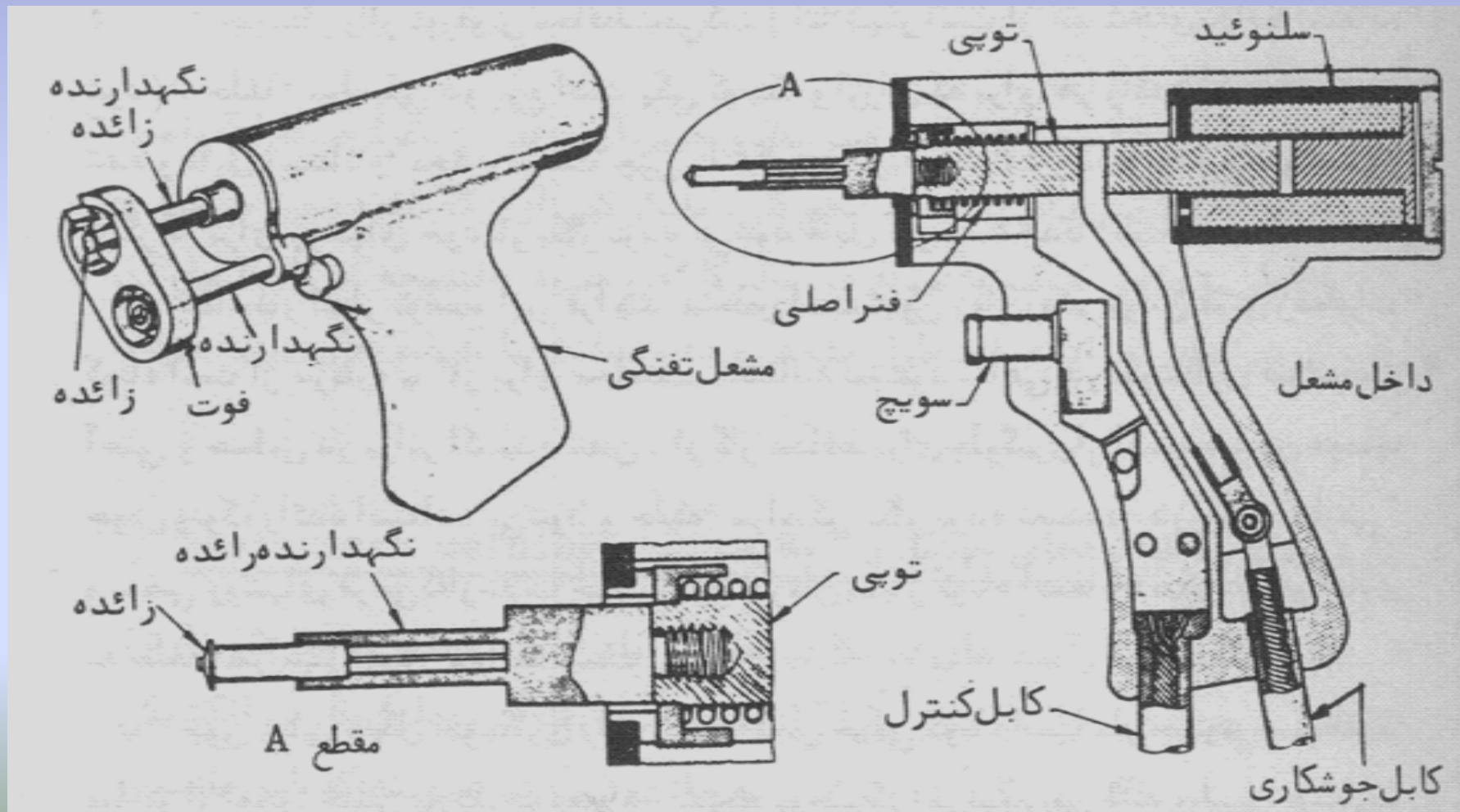
- جوشکاری قوسی گل میخ (زائده ای) بطور کلی به اتصال زائده فلزی به سطح کار با قوس الکتریکی گفته می شود.
- در این روش انتهای زائده و سطح کار در اثر حرارت ناشی از قوس الکتریکی بین آنها، ذوب موضعی شده و در اثر فشار وارد بر زائده در لحظه معین قوس قطع و زائده به حوضچه جوش در روی سطح کار فرو رفته و پس از انجماد عمل اتصال انجام می گردد. شکل (1-48) شمائی از مراحل این عملیات را نشان میدهد.

1-48: شمائی از مراحل عملیات جوشکاری زائده ای (شکل

- **مشعل هفت تیری (gun):** مشعل هفت تیری وظیفه نگهداشتن زائده و هدایت دقیق آن به طرف محل اتصال را انجام میدهد. دو نوع مشعل هفت تیری ثابت و متحرک وجود دارد که شامل بدنه، مکانیسم بلند کننده زائده (سلونوئید، کلاچ و فنر)، گیره نگهدارنده زائده و حمایت کننده قابل تنظیم برای حلقه سرامیکی می باشند (شکل 1-50).

- **واحد کنترل :** واحد کنترل شامل اتصال دهنده مناسب برای قطع و وصل جریان و یک زمان سنج الکتریکی است.
- **حلقه سرامیکی مخصوص " Ferrules " :** حلقه سرامیکی که در اغلب جوشکاری های زائده ای با قوس بکار می رود، می تواند در مشعل هفت تیری بر روی زائده و در وضعیت مورد نظر نصب شود. حلقه سرامیکی چند عمل را انجام می دهد:
- تمرکز حرارت قوس در موضع معین بر روی سطح کار.
- ممانعت از نفوذ جریان هوا به موضع جوش و کمک به جلوگیری از اکسید شدن فلز جوش
- هدایت فلز جوش و ممانعت از جاری شدن و پخش شدن ذرات مذاب به اطراف.
- محافظت جوشکار از نور قوس.

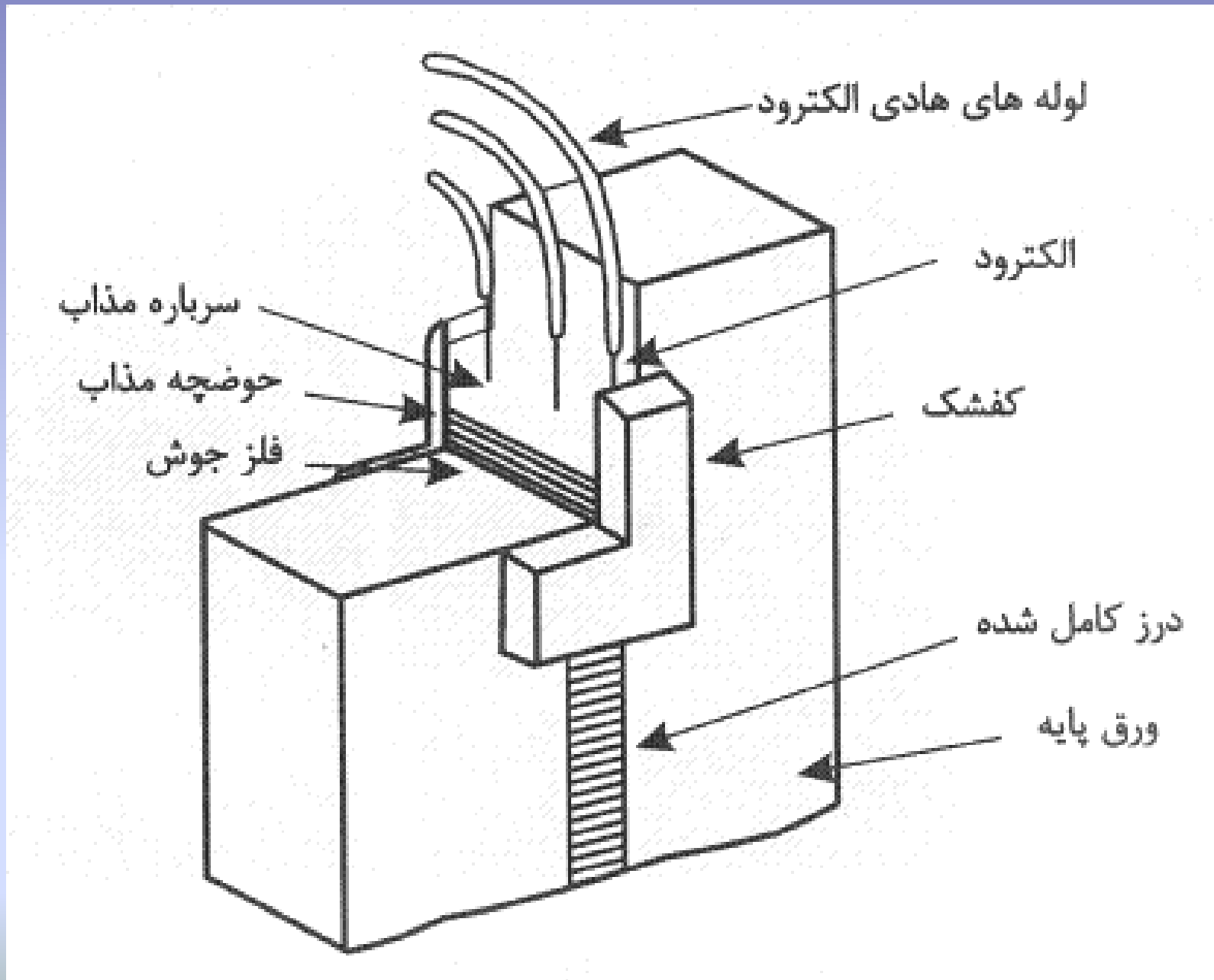
حلقه سرامیکی دو نوع است ، یکی کوچک و ارزان که برای هر زائده یک عدد مصرف میشود و قابل استفاده مجدد نیست چون با شکستن آن از اطراف زائده جدا می شود. نوع دیگر که برای روشهای خودکار بکار برده می شود، قابل کاربرد مجدد است.

- کابل و منبع انرژی : دو نوع منبع قدرت بکار می‌رود:
- منبع قدرت *d.c.* که میتواند ژنراتور یا ترانسفورماتور-یکسوکننده باشد.
- منبع قدرت بشکل یک خازن ذخیره ائی است که تخلیه آن ، قدرت لازم برای ایجاد قوس در زمان کوتاه را فراهم می کند، که اصطلاحاً به "*Capacitor Discharge*" موسوم می باشد.
- در این فرآیند ابتدا قوس در انتهای زائده در اثر ذوب و بخار شدن نوک زائده ، که در تماس با سطح کار است، بوجود می آید. پس از ایجاد قوس مقداری زائده به عقب کشیده می شود و پس از چند لحظه که قطره مذاب در نوک زائده و حوضچه جوش در سطح کار بوجود آمد، زائده با فشار فنر در حوضچه جوش فرو می‌رود.
- همانطوریکه اشاره شد، چون زمان روشن بودن قوس و عملیات کوتاه است ، از سرباره یا گاز برای محافظت استفاده نمی شود. گاهی در جوشکاری فلزات غیر آهنی و حساس در برابر اکسید شدن ، از گاز محافظ نیز استفاده می شود و حلقه سرامیکی دیگر بکار نمی رود. در روش " خازنی " و بعضی روشهای فرعی که از شدت جریان بالا و زمان بسیار کوتاه استفاده می‌گردد نیز نیازی به حلقه سرامیکی و گاز محافظ نیست.

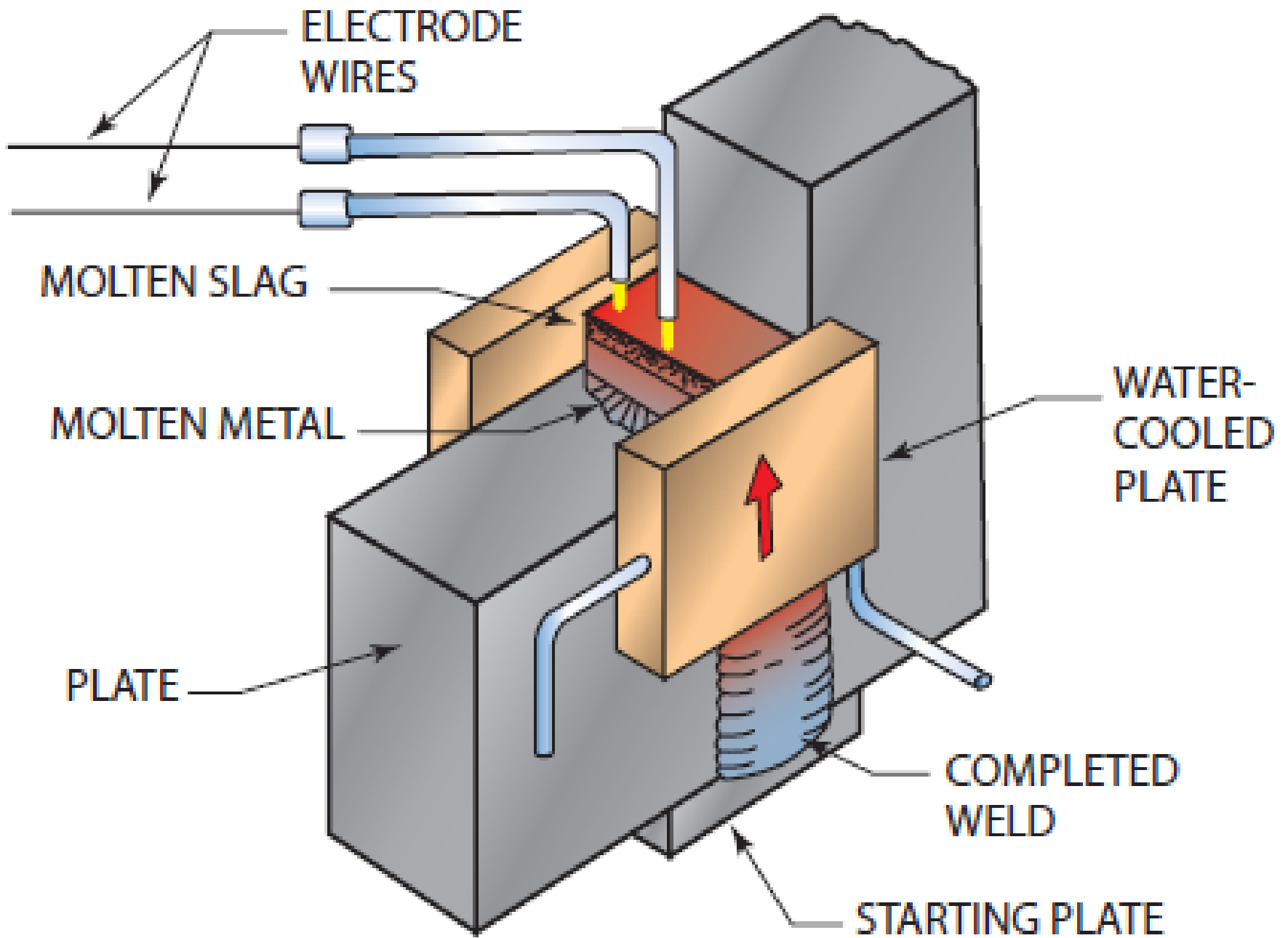

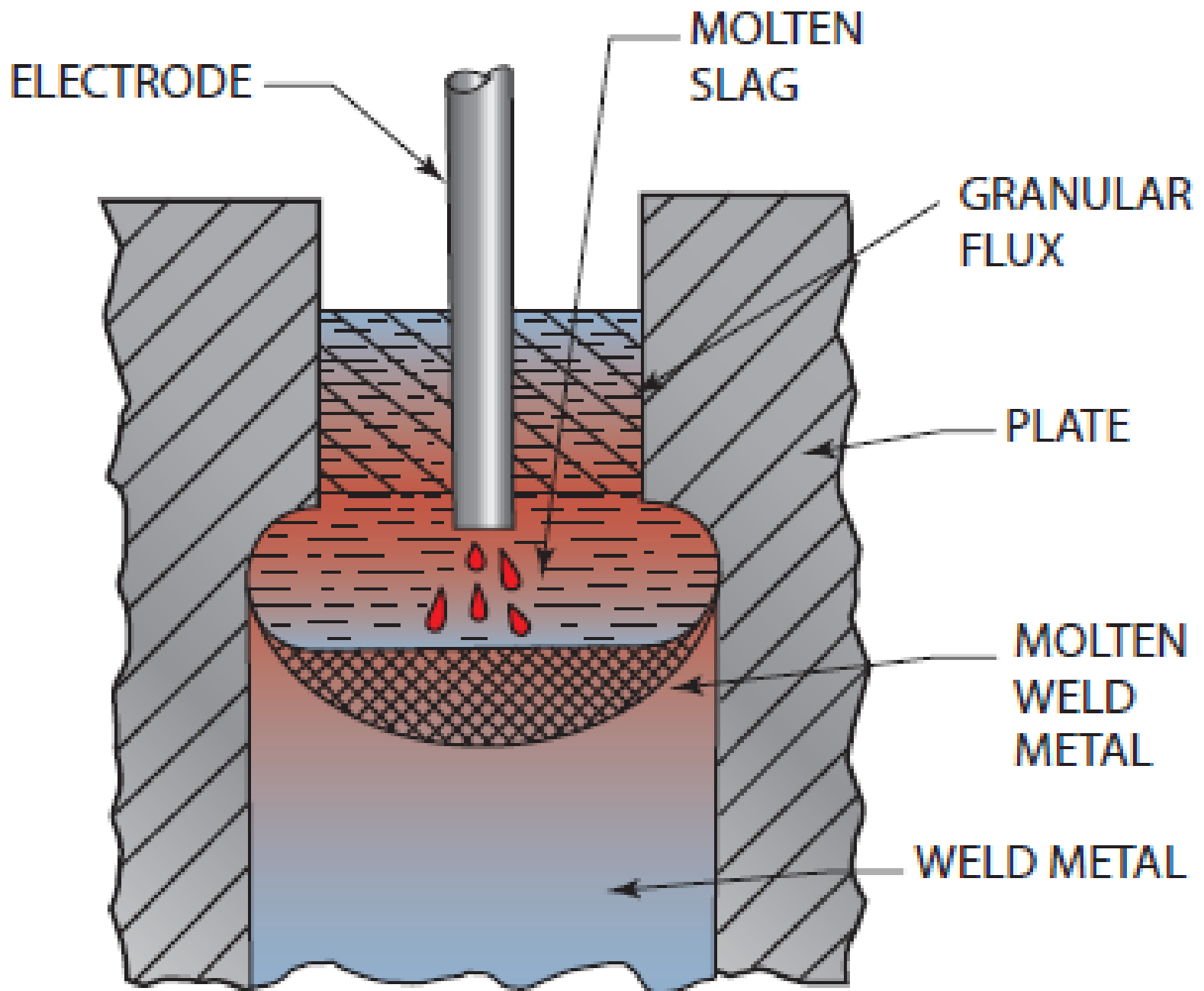
جوشکاری سرباره الکتریکی " *Electro slug welding* "

- در این روش فلاکس (سرباره) که در ابتدا در اثر قوس الکتریکی موقت بصورت مذاب در آمده ، نقش مقاومت الکتریکی را ایفاء کرده وبا عبور جریان از آن ، حرارت لازم برای ذوب الکتروود مصرفی وسطوح لبه های قطعات اتصال فراهم می شود. حوضچه جوش مطابق شکل (1-51) بین سطوح لبه های قطعه کار و کفشک های مسی محصور می باشد. مسیر پیشرفت عملیات جوشکاری در امتداد قائم و همزمان با آن عملیات انجماد نیز شبیه ریخته گری مداوم ادامه می یابد .

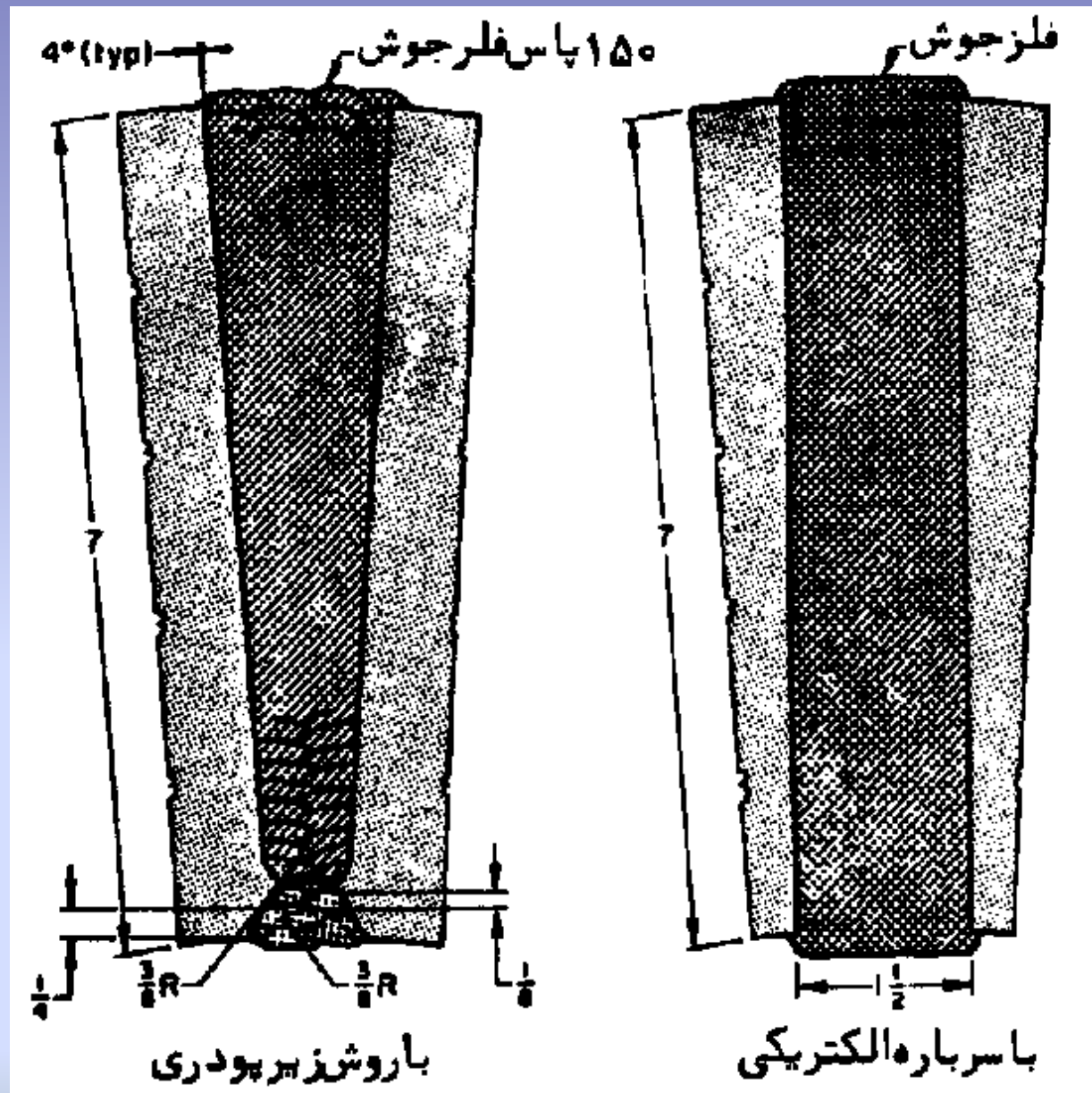

شکل (51-1): شمائی از نحوه جوشکاری دو ورق ضخیم به روش سرباره الکتريکی

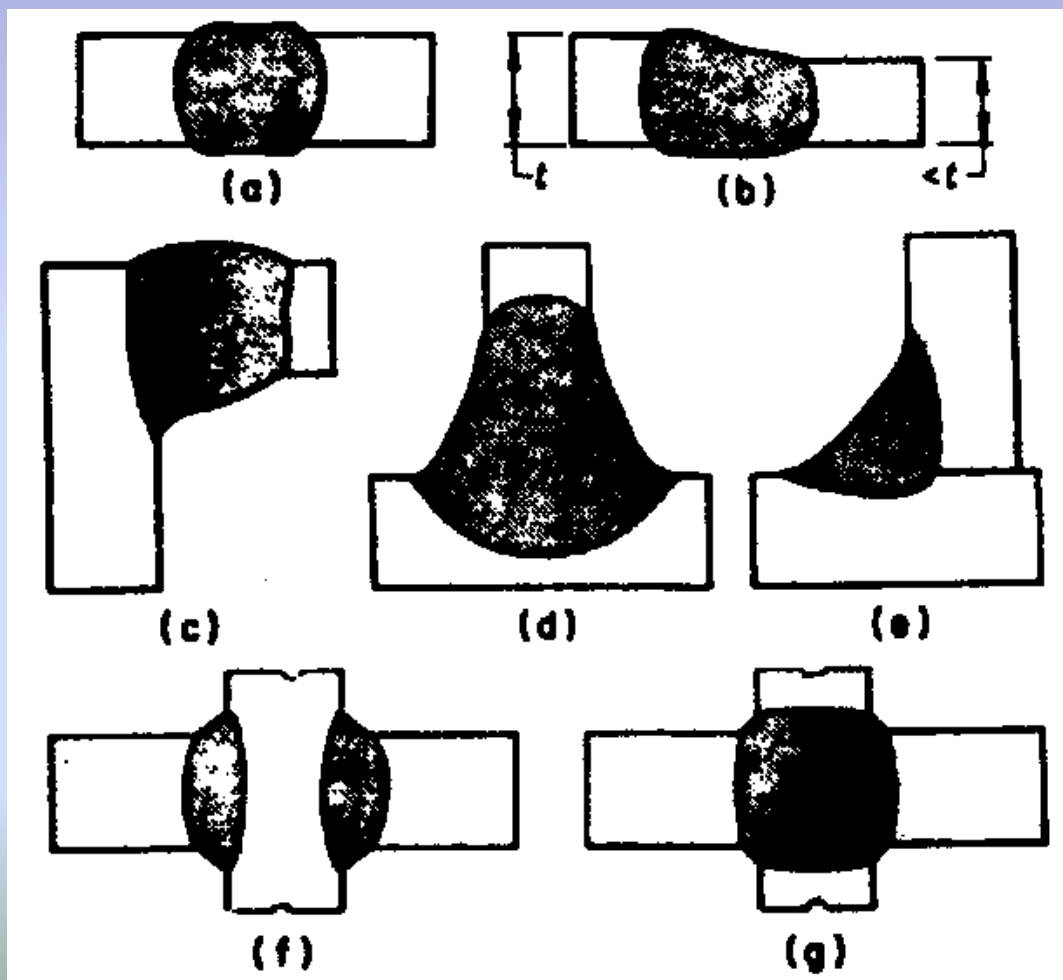

- جوشکاری سرباره الکتریکی یکی از متداول ترین فرآیندهای جوشکاری برای اتصالات ورق های خیلی ضخیم اسکلت های فلزی بزرگ ، دیگهای تحت فشار قوی، بدنه پرسهای سنگین، چرخهای غلطک های راهسازی و موارد مشابه است. جوشکاری ورقهائی با ضخامت زیاد با دیگر فرایندها مستلزم پخ سازی و عبور چندین پاس می باشد. در روش سرباره الکتریکی هر ورق با هر ضخامت، بدون پخ سازی بطور قائم کنار یکدیگر قرار داده شده و همانطور که گفته شد بطور قائم و یک ردیفی جوش داده می شوند. در نتیجه اتصال ورقهای ضخیم با این فرآیند کاملاً "اقتصادی و مقرون به صرفه" است. در شکل (1-52) جوشکاری یک ورق ضخیم به روش جوشکاری سرباره الکتریکی با روش زیرپودری مقایسه می شود.

شکل (1-52): مقایسه دو مقطع جوش یک ورق ضخیم با دو روش جوشکاری

- ورقهائی با ضخامت 37 میلیمتر تا 300 میلیمتر را براحتی میتوان جوش داد. ورقهائی نازکتر تا 18 میلیمتر نیز در این روش گاه اقتصادی است. صفحات تا ضخامت 900 میلیمتر نیز با دستگاه‌های ویژه این روش قابل جوشکاری است. با تغییر در طرح کفشکها میتوان انواع مختلف اتصال‌های نبشی، سپری و غیره را مطابق شکل (1-53) جوش داد.

عوامل موثر در جوشکاری سرباره الکتریکی

- **1- منبع قدرت** – منبع قدرت می تواند ترانسفور ماتور برای جریان متناوب و یا ژنراتور و ترانسفور ماتور- یکسوکننده برای جریان یکنواخت باشد. جریان متناوب بخاطر پایداری کمتر قوس مخصوصاً در ولتاژ پایین ترجیح داده می شود.
- **2- شدت جریان و ولتاژ** – بسته به اندازه محل اتصال و تعداد الکترودهای بکار گرفته شده، شدت جریانی تا 10000 آمپر نیز ممکن است بکار رود. منبع قدرت باید حداقل شدت جریانی معادل 200 آمپر در هر اینچ مربع مقطع الکتروود را تأمین نماید. در جریان یکنواخت الکتروود به قطب مثبت وصل می شود. برای ایجاد حرارت لازم در لایه سرباره ولتاژی بیش از روش قوس زیر پودری نیاز است (حدود 40-55 ولت).
- **3- الکتروود** – الکتروود معمولاً شامل مقداری عناصر اکسیژن زدا بوده و شبیه سیم الکتروود S.A.W با پوشش نازک مس تولید می شود. الکتروود به صورت مفتولی، لوله ای و گاه بصورت ورقه ای نیز تهیه و مصرف می شود.

4- فلاکس یا پودر جوشکاری - در این روش از نوع مخصوصی فلاکس یا پودر با ترکیب شیمیائی خاص استفاده می شود که اصولاً "قلیائی بوده و شامل ترکیباتی نظیر اکسیدهای کلسیم، منگنز، آلومینیوم، سیلیسیم، منیزیم، تیتانیم و همچنین فلوراید کلسیم می باشد. کلسیم فلوراید برای جلوگیری از ایجاد قوس، ایجاد مقاومت الکتریکی مناسب و روان کردن اضافه می شود. اکسید تیتانیم مقاومت الکتریکی را کم اما اکسید آلومینیوم زیاد می کند. فلاکس مذاب هادی جریان الکتریکی است ولی در حالت جامد عایق می باشد، به همین دلیل برای شروع عملیات جوشکاری و برای ایجاد حمام مذاب سرباره، قوس الکتریکی لازم است بطور کلی فلاکس باید دارای خصوصیات زیر باشد :

- - قابلیت هدایت الکتریکی کافی داشته باشد.
- - دارای ویسکوزیته مناسب و همگن باشد. ویسکوزیته بالا باعث محبوس شدن ذرات سرباره و گاز در جوش می شود. بلعکس ویسکوزیته پایین منجر به جریان یافتن یا روان شدن سرباره از درزهای بین کفشکها و سطوح می شود.
- - دارای نقطه ذوب پایین تر از نقطه ذوب فلز باشد.
- - از نظر متالورژیکی باید با ترکیب جنس قطعه کار مناسب باشد. بعنوان مثال برای فولادهای کربنی فلاکسهای بازی یا قلیائی پیشنهاد می شود.
- - سرباره حاصل از ذوب فلاکس پس از انجماد براحتی از سطح فلز جوش جدا شود.

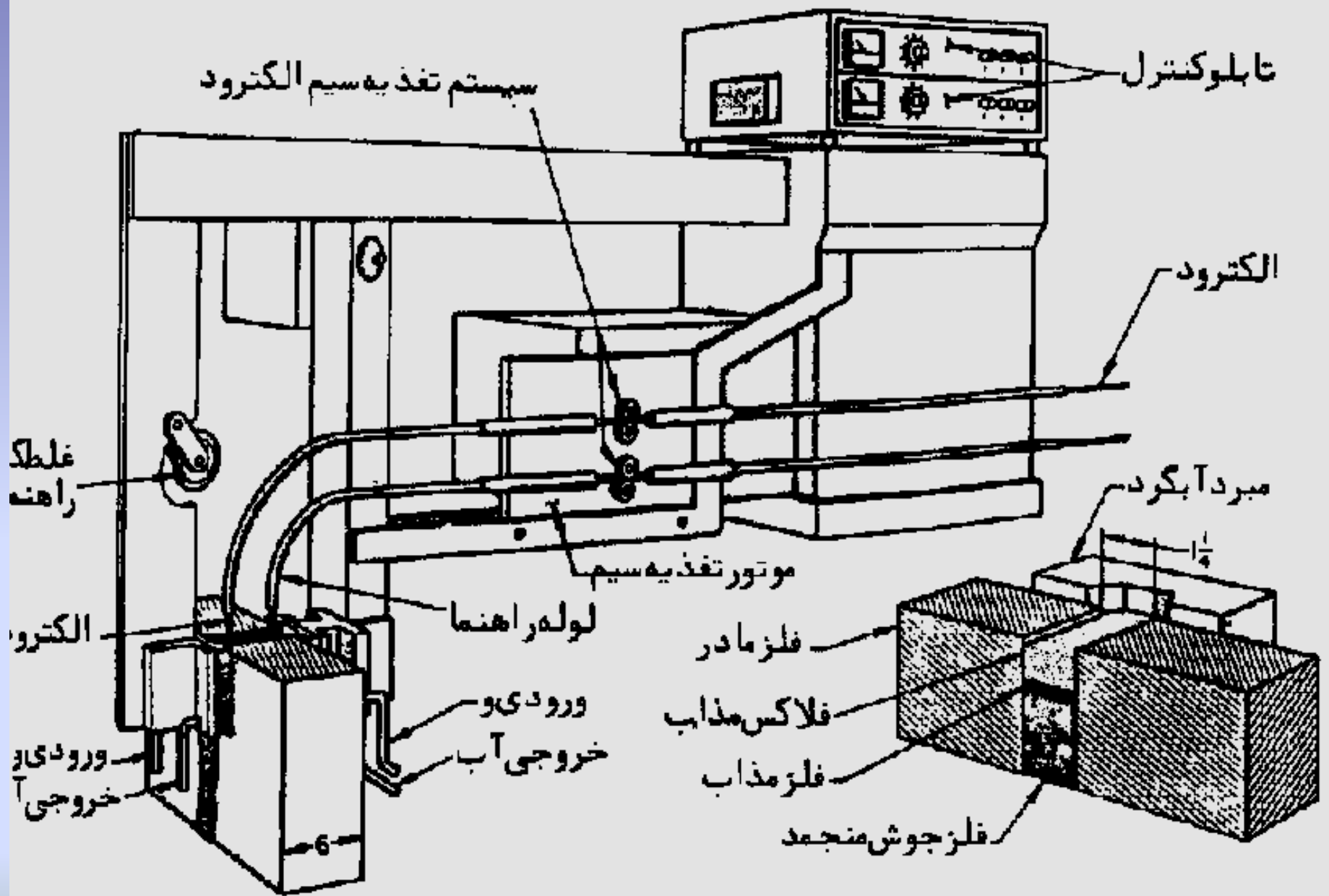
5- لوله اتصال یا راهنما – روش سرباره الکتریکی از نظر نوع لوله اتصال به دو نوع تقسیم می شود:

- الف-) لوله راهنمای غیر مصرفی

- ب-) لوله راهنمای مصرفی

الف)- لوله راهنمای غیر مصرفی

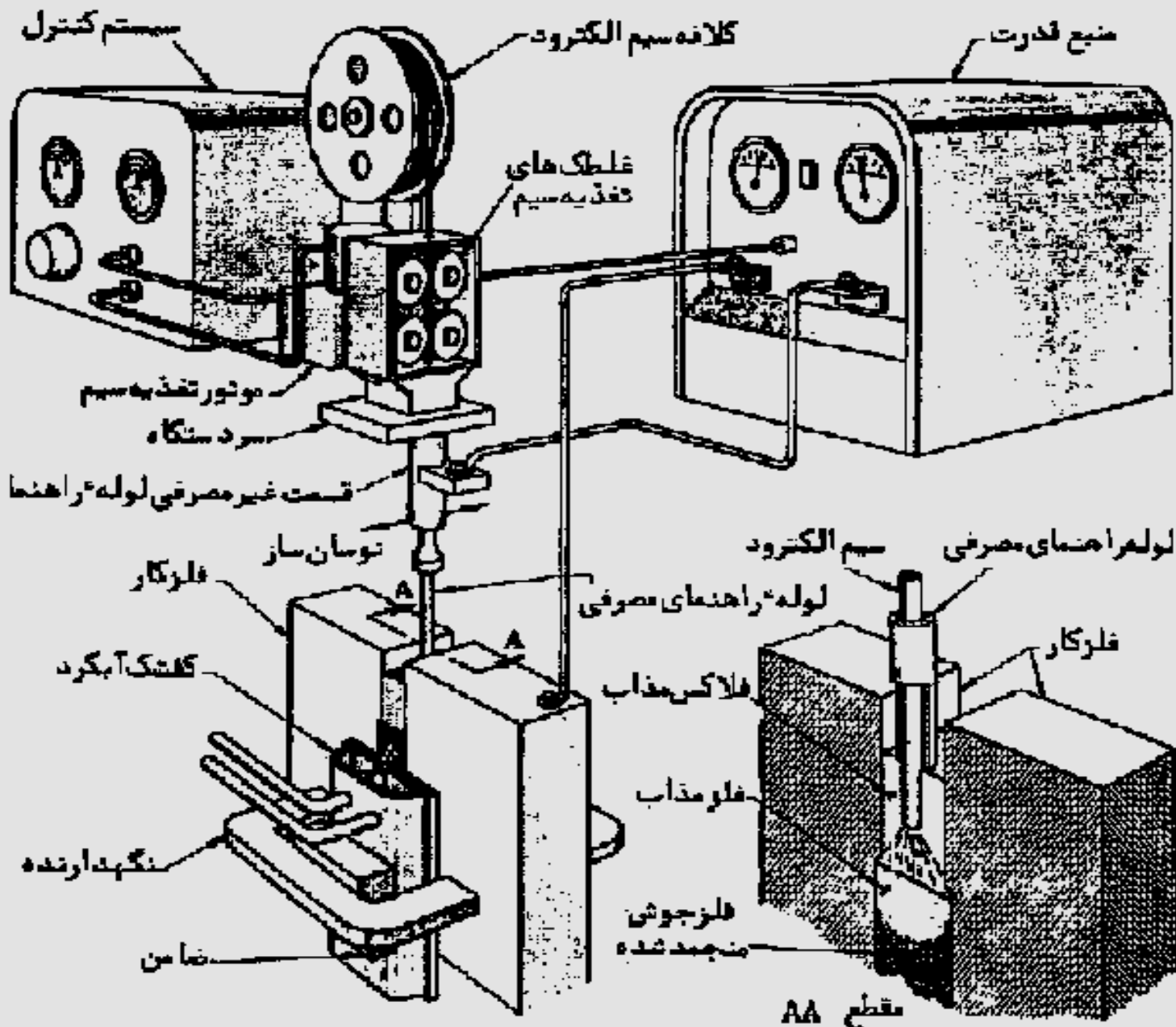
- : مطابق شکل (1-54) لوله راهنما بفاصله کمی (1-5) سانتیمتر) بالای سرباره مذاب قرار گرفته و این فاصله توسط دستگاه جوش کنترل می شود. این لوله متناسب با سرعت پیشروی جوش یا نرخ رسوب بطرف بالا حرکت می کند و در صورت لزوم برای توزیع یکنواخت حرارت، نوسانات مخصوص و حرکتهای عرضی در سرتاسر شکاف اتصال دارد. سرعت حرکت لوله راهنما و نرخ غذا دادن سیم الکتروود بطور خودکار یا توسط جوشکار متناسب با متغیرهای جوشکاری ، نرخ رسوب و شرایط کار تنظیم می شود.

شکل (1-54): فرآیند جوشکاری سرباره الکتریکی با لوله راهنمای غیر مصرفی

ب) - لوله راهنمای مصرفی :

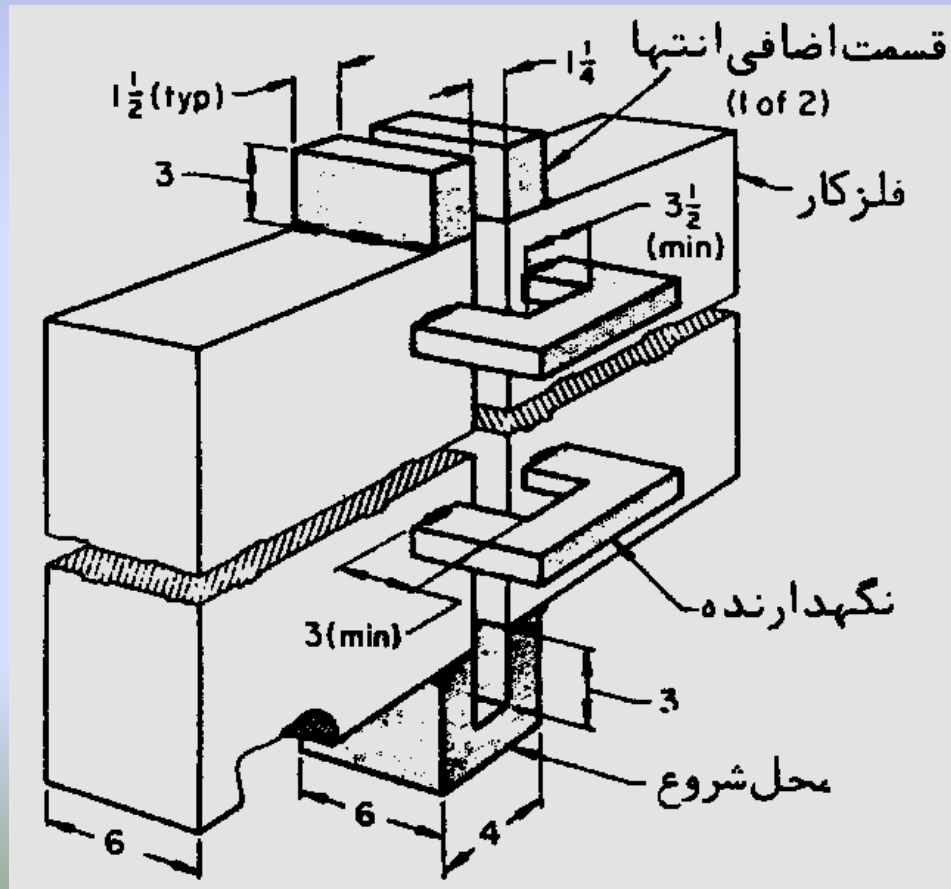
- در این حالت مطابق شکل (1-55) قسمت سر دستگاه جوشکاری در ضمن عملیات در امتداد قائم حرکت نمی کند و همزمان با پیشرفت حوضچه جوش، لوله راهنما نیز ذوب شده و همانند الکتروود جزئی از فلز جوش در شکاف اتصال می شود.

شکل (55-1): جوشکاری سرباره الکتریکی با الکتروود و لوله راهنمای مصرفی

نکات فنی و تکنیکی در جوشکاری سرباره الکتریکی

- قراردادن صحیح قطعات کنار یکدیگر، رعایت فاصله لازم بین دو قطعه (بین 28 تا 30 میلیمتر) بسته به ضخامت ورق، استفاده از نگهدارنده هائی به شکل C یا U (strong back) جهت تثبیت اجزاء در صورت لزوم مطابق شکل (1-56)، اتصال ورقهای اضافی کوچک در ابتدا (starting trough) و انتهای (run off tab) مسیر جوشکاری به منظور حفظ حالت پایدار جوش

- - تنظیم کردن دستگاه شامل عملیات : کنترل کفشکها، نرخ غذا دادن الکتروود (wire-feed rate) ،ولتاژ،سرعت جریان،سرعت وفاصله نوسانات لوله اتصال متناسب با اندازه الکتروود،میزان نرخ رسوب وضخامت ورق ودبی آب سرد

- - برای شروع عملیات جوشکاری ابتدا با کمک گلوله ای از پشم فولاد و تماس سیم الکتروود بر روی آن ووصل جریان الکتریکی قوس ایجاد می شود.سپس مقداری پودر (گاهی از پودر مخصوص ویا پودر جوش S.A.W.) بر روی قوس ریخته وبه محض اینکه فلاکس ذوب شد صدای قوس خفه می شود.پس از چند لحظه با اضافه کردن بیشتر پودر E.S.W.،قوس خاموش شده ولایه ای از حمام سرباره هادی با درجه حرارتی در حدود 1700-2400 درجه سانتیگراد،که به مراتب پایین تر از درجه حرارت قوس است، بوجودآمده و عملیات اصلی جوشکاری ادامه می یابد.جریان الکتریکی از طریق لوله راهنما " guide tube " با الکتروود وصل شده وازحمام مذاب سرباره هادی عبور می کند.

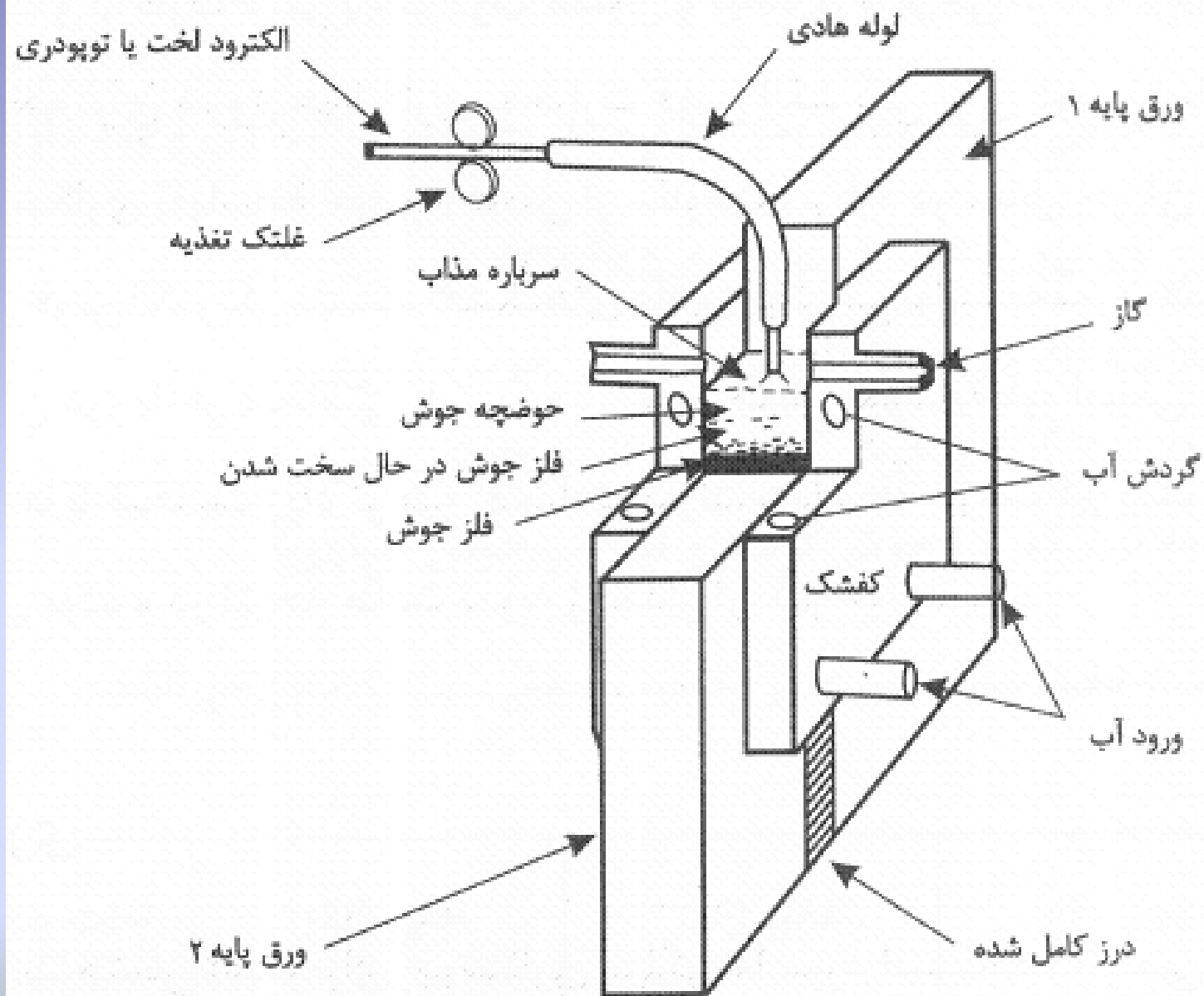
- - برای شروع آرام به ویژه هنگام استفاده از پودر شروع مخصوص ، بهتر است در ضمن عملیات،ولتاژراافزایش وآمپر را کاهش داد.بعضی مواقع لازم است درحین جوشکاری شدت جریان ونرخ غذا دادن سیم مجددا" تنظیم گردد.

جوشکاری گاز الکتریکی

" *Electro-gas welding* "

- این روش شباهت زیادی به روش جوشکاری سرباره الکتریکی دارد با این تفاوت که اولاً " حرارت توسط قوس الکتریکی تأمین می شود (نه مقاومت سرباره) و ثانیاً " فقط از جریان یکنواخت استفاده می گردد.
- در این روش حوضچه جوش توسط گاز خنثی نظیر آرگون و یا گاز هائی که نسبت به مذاب بی اثر هستند نظیر CO₂ و یا مخلوطی از آنها (80 درصد آرگون و 20 درصد CO₂) که از اطراف لوله اتصال و کفشکها دمیده می شود، محافظت می گردد. مطابق شکل (57-1) امتداد مسیر اتصال به طور قائم بوده و حوضچه مذاب فلز جوش در بین سطوح اتصال و کفشکها ئی که توسط جریان آب خنک نگهداشته می شوند، قرار می گیرد. کفشکها همراه با پیشرفت جوشکاری به سمت بالا حرکت می نمایند و در نتیجه مذاب از دو طرف بطور کامل محصور شده و از ریزش آن جلوگیری می شود. الکترودها لخت و یا پوشیده از فلاکس می باشند.
- این روش معمولاً " برای اتصال ورقهای 12 یا 75 میلیمتر، در کشتی سازی و ساخت مخازن ذخیره ای (Storage tanks) بکار گرفته می شود. چون حرارت توسط قوس الکتریکی ایجاد می گردد، عملیات جوشکاری می تواند با سرعت بیشتری نسبت به روش E.S.W. انجام شود و در نتیجه منطقه متاثر از جوش باریکتر و با خواص بهتری است

شکل (1-57): نحوه جوشکاری دو ورق به روش جوشکاری گاز الکتریکی

